

Kulturvanor 2022

Kulturfakta 2023:2

Postadress: Box 1001, 405 21 Göteborg

Besöksadress: Södra Vägen 54

Telefon: 031-395 20 00

E-post: info@kulturanalys.se

Webbplats: www.kulturanalys.se

© Myndigheten för kulturanalys 2023

Omslag: Steve Mann

Formgivning: Bazooka

Myndigheten för kulturanalys

Kulturvanor 2022

Kulturfakta 2023:2

Innehåll

Förord	6
Sammanfattning	7
De vanligaste kulturaktiviteterna 2022	7
Skillnader i invånarnas kulturvanor	7
Kulturvanor i förändring?	8
Inledning	9
Data från SOM-institutet vid Göteborgs universitet	9
Datainsamling, urval och svarsfrekvens.....	9
Frågor om kulturaktiviteter	9
Bakgrundsfaktorer.....	11
Mätningar före, under och efter pandemin	12
Disposition och läsanvisning för tabeller och diagram	12
Museer, utställningar, natur- och kulturarv	14
Resultat i korthet	14
Betydande ökning av besök 2022	14
Vissa skillnader mellan kvinnor och män	15
Besök ökade i alla åldersgrupper	15
Besök var vanligast bland högutbildade.....	15
Skillnader mellan stad och land	15
Tabell och diagram för museer och utställningar	16
Tabell och diagram för historiska sevärdheter, fornminnen och naturreservat	20
Bibliotek och arkiv	24
Resultat i korthet	24
Besöken på bibliotek tillbaka på samma nivåer som före pandemin	24
Fler kvinnor gick på bibliotek.....	24
Besöka bibliotek var vanligast bland yngre personer.....	24
Besöka bibliotek och arkiv var vanligast bland högutbildade	24
Biblioteksbesök ökade mest på landsbygd	25
Tabell och diagram.....	25
Bio, föreställningar och konserter	28
Resultat i korthet	28
Stor ökning av andelen som gått på bio, konserter och föreställningar	28
Att gå på bio, föreställningar och konserter ökade mer bland kvinnor	29
Besök på bio, föreställningar och konserter ökade i alla åldrar	29
Skillnader mellan utbildningsnivåer ökade	29
Storstadsbor gick i större utsträckning på bio, föreställningar och konserter.....	29
Tabeller och diagram.....	30

Musik och film.....	36
Resultat i korthet	36
Färre såg på film varje vecka efter pandemin	36
Äldre lyssnade på musik och såg på film i mindre utsträckning.....	36
Små skillnader mellan utbildningsnivåer	36
Inga större skillnader mellan stad och land.....	37
Tabell och diagram.....	37
Läst och lyssnat på böcker	40
Resultat i korthet	40
Andelen som lyssnar på böcker fortsätter att öka	40
Kvinnor läste och lyssnade på böcker mer än män	40
Äldre läste mer regelbundet än yngre	40
Äldre lyssnade i mindre utsträckning på ljudbok	40
Högutbildade läste och lyssnade mer på böcker	41
Att lyssna på böcker vanligast i storstäder, men skillnaderna minskar	41
Tabell och diagram.....	42
Eget skapande	45
Resultat i korthet	45
Eget skapande på samma nivåer som före pandemin.....	45
Fler kvinnor än män ägnade sig åt eget skapande	45
Eget skapande i både stad och land	45
Tabell och diagram.....	46
Eget utövande.....	50
Resultat i korthet	50
Fler dansade efter pandemin	50
Vissa skillnader mellan kvinnor och män	50
Unga utövade kultur i större utsträckning än äldre	51
Eget utövande var mindre vanligt bland lågutbildade	51
Små skillnader mellan stad och land.....	51
Tabell och diagram.....	52
Nöjd med deltagande.....	57
Stor variation mellan olika kulturaktiviteter	57
De flesta som besökt är nöjda med antalet besök	57
Många är nöjda med att inte ha besökt	58
Mellan 25 och 50 procent av invånarna är potentiella besökare	59
Slutsatser och diskussion	60
Förändrade kulturvanor under pandemin	60
Lyssnat på musik, sett på film och läst bok är de vanligaste kulturaktiviteterna	60
Dansat och sjungit i kör ökar.....	60
Besöksaktiviteter ökar efter pandemin	61

Gå på konsert, bio och teater ökar mest efter pandemin	62
Kvinnors och mäns kulturvanor	63
Kultur engagerar alla åldrar	65
Utbildningsnivå har betydelse för kulturellt deltagande	66
Skillnader mellan stad och land består.....	68
Referenser	69

Förord

Myndigheten för kulturanalys (Kulturanalys) publicerar regelbundet rapporter om invånarnas kulturvanor. Kulturanalys samarbetar med SOM-institutet vid Göteborgs universitet som i sina årliga enkätundersökningar ställer frågor om kulturaktiviteter till invånare mellan 16 och 90 år på tema Samhälle, Opinion och Medier (SOM). I denna rapport presenteras resultaten från 2022 års datainsamling.

Studier av kulturvanor är ett viktigt stöd för kulturpolitik på olika nivåer, dels för att belysa läget i relation till de kulturpolitiska målen, dels för att få en förståelse för vilka faktorer som har betydelse för delaktighet i kulturlivet.

Göteborg i juli 2023

Mats Granér
Myndighetschef

Sammanfattning

Myndigheten för kulturanalys presenterar i denna rapport invånarnas kulturvanor 2022 och beskriver även utvecklingen över tid. Rapporten omfattar 27 kulturaktiviteter som ingår i den nationella SOM-undersökningen.

De vanligaste kulturaktiviteterna 2022

Kulturaktiviteter som man kan göra själv hemma var vanligare än att ta del olika former av kulturutbud. Den vanligaste kulturaktiviteten 2022 var att lyssna på musik, vilket 95 procent gjort minst någon gång under det senaste året, följt av att se på film (90 procent) och läsa någon eller flera böcker (78 procent). Det är små förändringar över tid för att lyssna på musik och se på film. När det gäller att läsa böcker, minskade andelen 2022 jämfört med före pandemin, medan att lyssna på böcker ökade under pandemin och andelen var 43 procent 2022.

Samtliga former av kulturutbud som man kan besöka utanför hemmet minskade i omfattning under pandemin, men ökade igen 2022. 62 procent besökte historisk sevärdhet eller byggnad, 55 procent gick på bio och 54 procent besökte bibliotek. Andelen invånare som gått på rock- eller popkonsert var 40 procent 2022, vilket är en ökning jämfört med före pandemin. Även besöksaktiviteterna att besöka museer, utställningar, bio och teater ökade 2022, men andelen är lägre jämfört med före pandemin.

Andelen invånare som ägnat sig åt eget skapande och utövande är i stort oförändrad före och efter pandemin. Detta gäller framför allt kulturaktiviteter som vi kan göra hemma, medan kulturutövande tillsammans med andra ökade, exempelvis att dansa och att sjunga i kör.

Skillnader i invånarnas kulturvanor

Det finns skillnader i invånarnas kulturvanor med avseende på kön, ålder, utbildningsnivå och var i landet man bor. I korthet var kvinnor mer kulturaktiva än män och högutbildade ägnade sig åt kultur i större utsträckning än personer med kortare utbildning.

Resultaten är blandade avseende åldersskillnader. Flera besöksaktiviteter engagerade alla åldrar, men yngre personer ägnade sig i större utsträckning än äldre åt eget skapande och utövande.

Storstadsbor var generellt mer kulturellt aktiva än invånare i tätorter och på landsbygden. Att besöka fornminnen eller hemslöjdsmarknader var dock vanligast på landsbygden. Det fanns vidare inga skillnader mellan stad och land för sex kulturaktiviteter, exempelvis att se på film, syssla med handarbete eller hantverk och besöka bibliotek.

Kulturvanor i förändring?

Resultaten visar att invånarnas kulturvanor kännetecknas av stabilitet under 2000-talets första två decennier fram till pandemin. Det är tydligt att rekommendationer om social distansering och restriktioner med maxantal för publik och besök under pandemin begränsade kulturutbudet och kulturutövandet. Under 2022 ökade andelen som tagit del av kulturutbudet och flera besöksaktiviteter når upp till samma nivåer som före pandemin, dock inte alla. Referensperioden för SOM-undersökningen omfattar dock även tidsrymd med restriktioner och rekommendationer och återhämtningen efter pandemin kan underskattas. Det återstår att se om, och i så fall hur, pandemin har mer långsiktiga effekter på invånarnas kulturvanor.

De flesta som har tagit del av kulturutbudet är nöjda med antalet besök, men konsertbesökare vill i störst utsträckning göra fler besök, följt av teaterbesökare. De flesta som inte har tagit del av kulturutbudet är också nöjda med detta, men andelen potentiella besökare är högst för besöksaktiviteterna att gå på bio och konsert.

Inledning

Myndigheten för kulturanalys (Kulturanalys) publicerar regelbundet rapporter om invånarnas kulturvanor. Kulturanalys samarbetar med SOM-institutet vid Göteborgs universitet, som i sina årliga enkätundersökningar ställer frågor till invånare mellan 16 och 90 år, bland annat om deras kulturaktiviteter. I denna rapport presenterar vi resultaten från 2022 års undersökning, och vi beskriver även utvecklingen av kulturvanorna över tid. Vidare beskriver vi skillnader mellan kvinnor och män, olika åldersgrupper, olika utbildningsnivåer samt mellan boende i stad och land. Totalt omfattar rapporten 27 kulturaktiviteter.

Data från SOM-institutet vid Göteborgs universitet

Data till Kulturanalys rapporter om kulturvanor samlas in av SOM-institutet vid Göteborgs universitet, som årligen genomför frågeundersökningar på tema Samhälle, Opinion och Medier (SOM) i syfte att belysa hur invånarnas vanor och attityder förändras över tid. En översiktlig tabellrapport om samtliga kulturvanor finns publicerad på SOM-institutets webbplats (SOM-institutet, 2023c). Nedan beskrivs i korthet datainsamling, urval, svarsfrekvens och representativitet för SOM-undersökningen 2022. En utförlig metoddokumentation från den nationella SOM-undersökningen 2022 finns tillgänglig på institutets webbplats (SOM-institutet, 2023a).

Datainsamling, urval och svarsfrekvens

Datainsamlingen pågick mellan september och december 2022. Enkäten skickades ut som brev, men respondenterna kunde även fylla i enkäten på webben. Undersökningen skickades ut till ett urval av invånare mellan 16 och 90 år; totalt ingick 26 250 personer 2022. Det totala urvalet delades in i sju jämnstora grupper som besvarade olika versioner av SOM-undersökningens formulär. Frågorna om kulturaktiviteter ställdes i formulär 6 som besvarades av totalt 1 795 personer. Svarsfrekvensen var 48 procent, men antalet svarande varierar mellan frågorna.¹

Över lag är svarsgruppens demografiska representativitet god, med undantag för de yngre åldersgrupperna som är underrepresenterade. Att de yngre är underrepresenterade kan påverka skattningen av vissa kulturvanor, där det finns stora skillnader mellan åldersgrupperna.

Frågor om kulturaktiviteter

Frågorna om kulturaktiviteter i SOM-undersökningarna är formulerade enligt följande mönster: *”Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande?”* I denna rapport använder vi även benämningen *”under det senaste året”*.

¹ Nettosvarsfrekvensen var 48 procent och bruttosvarsfrekvensen var 47 procent. Läs mer i tabell 11 i metoddokumentationen från den nationella SOM-undersökningen, SOM-institutet 2023a.

Svarsalternativen är ”Ingen gång”, ”Någon gång under de senaste 12 månaderna”, ”Någon gång i halvåret”, ”Någon gång i kvartalet”, ”Någon gång i månaden”, ”Någon gång i veckan” och ”Flera gånger i veckan”.

I denna rapport presenterar vi huvudsakligen resultat som avser minst ”Någon gång under de senaste 12 månaderna”, där vi slår samman samtliga svarsalternativ förutom ”Ingen gång”. För mer frekventa kulturaktiviteter, såsom att se på film, läsa, lyssna på bok eller musik presenterar vi även resultat som avser minst ”Någon gång i veckan”. Samtliga kulturaktiviteter visas också i figurer där svarsalternativen summerats till ”ingen gång”, ”senaste året” och ”minst någon gång i kvartalet”. Enkäten i sin helhet hittas på SOM-institutets hemsida (SOM-institutet, 2023b).

De mätserier som finns för de olika kulturaktiviteterna varierar i längd. Vissa aktiviteter har mätts sedan SOM-undersökningarna startade, medan andra har lagts till under senare år. I tabell 1 visas vilket år respektive kulturaktivitet som ingår i denna rapport började mätas.

Tabell 1. Startår i de nationella SOM-undersökningarna för respektive kulturaktivitet

	Startår
Gått på teater	1989
Läst någon bok	1989
Gått på bio	1989
Besökt bibliotek	1989
Gått på rock/popkonsert	1999
Tecknat/målat	1999
Sjungit i kör*	2006
Gått på museum	2007
Sysslat med handarbete/hantverk	2007
Lyssnat på ljudbok/talbok	2007
Gått på konstutställning	2007
Skrivit dagbok/poesi	2007
Spelat musikinstrument*	2007
Gått på klassisk konsert/opera	2007
Deltagit i studiecirkel/kurs	2007
Gått på dansföreställning	2007
Spelat teater/lajv	2007
Fotograferat/filmat	2008
Dansat	2008
Besökt naturreservat/nationalpark	2008
Besökt historisk sevärdhet/byggnad	2008
Besökt fornminne	2008
Lyssnat på musik	2013
Sett på film	2013
Gått på hemslöjdsmarknad/utställning	2014
Besökt arkiv	2020
Sett föreställning/konsert digitalt	2021

Kommentar: *Sjungit i kör och spelat musikinstrument ingick i samma fråga mellan 2014 och 2020.

Bakgrundsfaktorer

I denna rapport presenterar vi resultat uppdelade på följande bakgrundsfaktorer: kön, åldersgrupper, utbildningsnivåer samt stad och land. Kulturanalys har i en tidigare rapport konstaterat att dessa bakgrundsfaktorer är särskilt betydelsefulla för förståelsen av skillnader i invånarnas kulturvanor (Myndigheten för kulturanalys, 2017). Rapporten är deskriptiv och gör inte anspråk på att kunna uttala sig om samband mellan bakgrundsfaktorerna, orsak eller verkan.

Kön

I SOM-undersökningarna ställs en fråga om kön, och vi presenterar resultaten uppdelade på kvinnor och män. Vidare ställs en fråga om ålder, och vi presenterar resultaten uppdelade på fyra åldersgrupper: 16–29 år, 30–49 år, 50–64 år och 65–90 år.

Utbildningsnivå

När det gäller utbildningsnivå, avser ”Låg” grundskola eller motsvarande, ”Medel” avser utbildning utöver grundskola, men inte högskola eller universitet, och ”Hög” avser studier vid högskola eller universitet (med eller utan examen).

Stad och land

Avslutningsvis presenterar vi resultat för stad och land, mer precist för alternativen ”Landsbygd”, ”Mindre tätort”, ”Större tätort/stad” samt ”Storstad”, och här har SOM-institutet kompletterat med SCB:s registerdata för boende i storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö.

Bakgrundsfaktorer samvarierar

I rapporten från SOM-institutet (SOM-institutet, 2023c) finns även data för ytterligare uppdelningar av kulturaktiviteter per region, subjektiv klass, hushållsinkomst, hälsa och livstillfredsställelse. Dessa presenteras inte i denna rapport, dels för att rapporten blir mer överskådlig med färre bakgrundsfaktorer, dels för att vissa bakgrundsfaktorer samvarierar, exempelvis inkomst och utbildningsnivå. Värt att notera är att även ålder och utbildningsnivå samvarierar. Äldre personer har i större utsträckning kortare utbildning, vilket innebär att gruppen med låg utbildning består av en stor andel personer över 65 år.

Vi har ändå valt att inkludera både åldersgrupper och utbildningsnivåer som bakgrundsfaktorer i denna deskriptiva rapport, eftersom de var och en för sig bidrar till att belysa skillnader mellan invånarnas kulturvanor.

Kulturanalys publicerar återkommande fördjupande rapporter om invånarnas kulturvanor, där mer avancerade statistiska metoder används som gör det möjligt att isolera hur en enskild bakgrundsfaktor påverkar vilka kulturaktiviteter olika grupper ägnar sig åt. I den senaste rapporten analyseras samband mellan de olika bakgrundsfaktorerna och deras betydelse över tid (Myndigheten för kulturanalys, 2023, s. 67–94).

Mätningar före, under och efter pandemin

Fokus för denna rapport är resultaten för 2022 års nationella SOM-undersökning, som pågick under de sista tre månaderna av 2022. Frågorna om kulturaktiviteter avser vad man har gjort de senaste 12 månaderna. Undersökningens referensperiod sträcker sig alltså från hösten 2021 till hösten 2022. Pandemin pågick fortfarande under delar av denna period och restriktionerna togs bort helt i februari 2022.

Vi jämför även med resultat från 2019, 2020 och 2021 års undersökningar. I 2020 års undersökning låg stor del av referensperioden innan pandemirestriktioner infördes i mars 2020. För 2021 års mätning gällde restriktioner under hela referensperioden. För 2022 års mätning är det endast en mindre del av referensperioden som ägt rum medan det rådde restriktioner. I det nedanstående kommer vi ibland att prata om 2020 och 2021 som pandemiåren, och 2022 som året efter pandemin. Mätningarna stämmer dock inte överens med pandemiperioden och resultaten för 2020 underskattar effekterna av restriktioner och rekommendationer under pandemin, medan skattningarna som baseras på 2022 års undersökning sannolikt tenderar att underskatta återhämtningen.

Disposition och läsanvisning för tabeller och diagram

Rapporten omfattar 27 kulturaktiviteter som ingår i SOM-undersökningen, och vi beskriver dem i följande kapitel:

- Museer, utställningar, natur- och kulturarv
- Bibliotek och arkiv
- Bio, föreställningar och konserter
- Lyssnat på musik och sett på film
- Läst och lyssnat på böcker
- Eget skapande
- Eget utövande.

Varje kapitel följer samma disposition och inleds med resultat i korthet, där fokus är resultat från 2022. Det görs även jämförelser med situationen under pandemin (2021) och före pandemin (2019). Därefter följer en tabell och diagram. Tabellen inkluderar resultat från 2019-2022 för samtliga kulturaktiviteter i kapitlet och även uppdelat på bakgrundsfaktorerna kön, ålder, utbildning, stad och land för 2022. Därefter följer diagram med tidsserier och över antal tillfällen. Varje kapitel avslutas med diagram för varje enskild kulturaktivitet för 2019, 2021 och 2022 uppdelat på bakgrundsfaktorerna. Det finns även en fristående bilaga i Excel som inkluderar samtliga tabeller och diagram i rapporten. I det avslutande kapitlet presenteras kulturaktiviteterna samlat och skillnader i invånarnas kulturvanor analyseras.

I tabeller och diagram har vi avrundat till närmaste heltal. Vi har testat att skillnaderna mellan år samt fördelningen inom grupperna för bakgrundsvariablerna är statistiskt signifikanta.² Syftet är att säkerställa att de observerade skillnaderna också är faktiska skillnader i populationen och inte beror på slumpfaktorer i urvalet. I samtliga tabeller redovisas ej signifikanta resultat inom parentes.

² Med hjälp av ett chi2-test är det möjligt att jämföra faktisk fördelning inom en grupp med en förväntad fördelning och pröva om den är orsakad av slumpen eller ej. Testerna visar resultat med 95 % sannolikhet. Signifikanstest för skillnader jämfört med föregående år har gjorts från 2020.

Museer, utställningar, natur- och kulturarv

Resultat i korthet

- 50 procent gick på museum 2022, vilket är en ökning jämfört med 2021 då andelen var 32 procent. 2019 före pandemin var andelen 55 procent.
- 37 procent gick på konstutställning 2022, vilket är en ökning jämfört med 2021 då andelen var 25 procent. 2019 före pandemin var andelen 40 procent.
- 28 procent gick på hemslöjdsmarknad/utställning 2022, vilket är en ökning jämfört med 2021 då andelen var 25 procent. 2019 före pandemin var andelen 38 procent.
- 62 procent besökte historiska sevärdheter 2022, vilket är en ökning jämfört med 2021 då andelen var 50 procent. 2019 före pandemin var andelen 63 procent.
- 45 procent besökte fornminnen 2022, vilket är en ökning jämfört med 2021 då andelen var 39 procent. 2019 före pandemin var andelen 44 procent.
- 66 procent besökte naturreservat 2022, vilket är en ökning jämfört med 2021 då andelen var 61 procent. 2019 före pandemin var andelen 63 procent.

Betydande ökning av besök 2022

Invånarna besökte museer, utställningar, historiska sevärdheter och fornminnen i betydligt större utsträckning 2022 jämfört med 2021. De besöksmål som påverkades mest av restriktioner och rekommendationer under pandemin – museer, utställningar och historiska sevärdheter – ökar särskilt mycket i 2022 års mätning. Utifrån ett längre tidsperspektiv är resultaten dock blandade för de olika besöksmålen.

Under 2022 gick 37 procent av invånarna på konstutställningar, vilket är lika hög andel som 2007, men något lägre än 2019. Inte heller besök på hemslöjdsmarknader/utställningar har återgått till samma nivåer som före pandemin; andelen var 28 procent 2022 och 38 procent 2019.

Museibesöken har haft en positiv trend under stora delar av 2010-talet och från 2015 har ungefär 55–60 procent av invånarna gått på museum. Museibesöken minskade dock kraftigt under pandemin. I 2022 års mätning har hälften av de svarande gått på museum, vilket innebär en ökning med 18 procentenheter jämfört med 2021, men andelen är lägre än före pandemin.

Även besök på historiska sevärdheter eller byggnader minskade betydligt under pandemin till 50 procent 2021, men återgick till tidigare nivåer 2022, då 62 procent besökt en historisk sevärdhet.

Besök på fornminnen varierar betydligt mindre över tid, men även här syns en viss ökning efter pandemin. Under 2022 besökte 45 procent av invånarna fornminnen, att jämföra med 40 procent 2021 och 44 procent 2019.

Vissa skillnader mellan kvinnor och män

Kvinnor besökte i större utsträckning museer och utställningar än män, medan det var vanligare att män besökte fornminnen. Det var lika vanligt att kvinnor och män besökte historiska sevärdheter samt naturreservat.

Besök ökade i alla åldersgrupper

Besök på museer, utställningar och historiska sevärdheter ökade i alla åldersgrupper 2022. Under pandemin förändrades besöksmönstren mer för de äldsta och även 2022 besökte personer äldre än 65 år museer, historiska sevärdheter och fornminnen i betydligt mindre utsträckning än övriga åldersgrupper. Besök på museer var vanligast bland personer yngre än 49 år, att besöka historiska sevärdheter eller byggnader var vanligast i åldersgruppen 30–49 år och fornminnen 50–64 år. Att gå på hemslöjdsmarknader och konstutställningar engagerade alla åldrar.

Besök var vanligast bland högutbildade

Utbildningsnivå har alltså betydelse för besök på museer, utställningar, natur- och kulturarv, och skillnaderna är ungefär lika stora 2022 som 2021. Högutbildade besökte museer, konstutställningar, natur- och kulturarv i större utsträckning än personer med kortare utbildning utan erfarenhet av studier på högskola eller universitet.

Skillnader mellan stad och land

Att gå på museum och konstutställningar samt besöka historiska sevärdheter och naturreservat var vanligast i storstäder. Personer som bor på landsbygden besökte hemslöjdsmarknader och fornminnen i större utsträckning än invånare i tätorter och städer. Det är samma mönster över tid för skillnader mellan stad och land för samtliga besöksaktiviteter.

Tabell och diagram för museer och utställningar

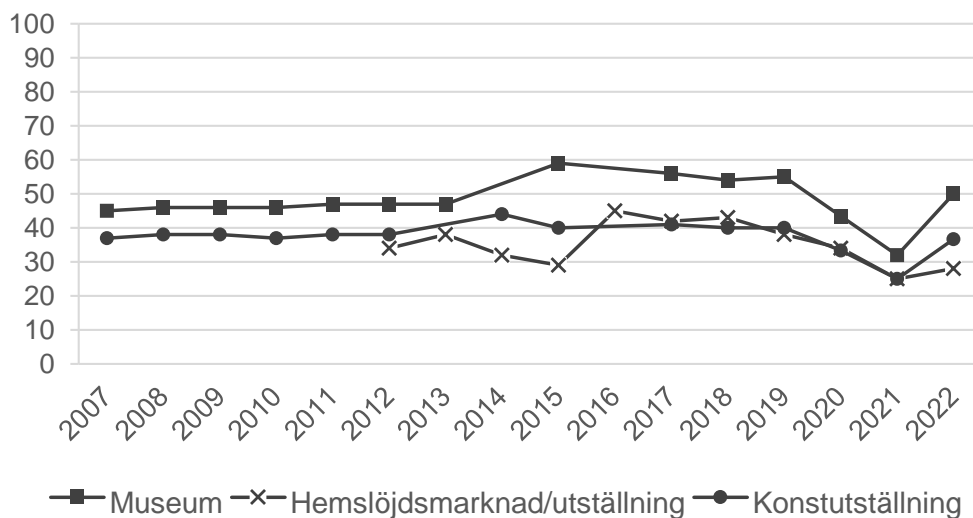
Tabell 2. Besöksvanor för museum, hemslöjdsmarknad/utställning och konstupställning 2019–2022 samt uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land 2022, andel i procent

	Museum	Hemslöjdsmarknad/ utställning	Konstupställning
Samtliga 2019	55	38	40
Samtliga 2020	43	34	33
Samtliga 2021	32	25	25
Samtliga 2022	50	(28)	37
Kön			
Kvinna	53	32	39
Man	47	22	34
Ålder			
16–29 år	58	(23)	(37)
30–49 år	57	(25)	(35)
50–64 år	52	(31)	(40)
65–90 år	40	(29)	(36)
Utbildning			
Låg	21	25	17
Medel	45	25	30
Hög	65	32	50
Stad och land			
Landsbygd	41	40	29
Mindre tätort	40	27	29
Större tätort/stad	51	25	36
Storstad (Stockholm/Göteborg/Malmö)	71	25	54

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

Kommentar: Resultaten avser besök minst någon gång de senaste 12 månaderna. Resultat inom parentes för "Samtliga", innebär att skillnader jämfört med föregående år inte är signifikanta. Resultat inom parentes för bakgrundsvariabeln ålder innebär att det inte finns några signifikanta skillnader mellan de fyra åldersgrupperna. Signifikantest för skillnader jämfört med föregående år har inte gjorts för år 2019.

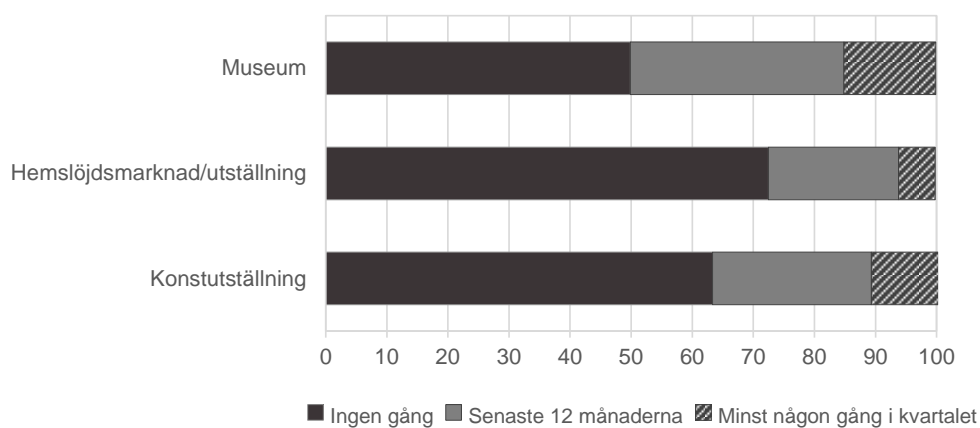
Figur 1. Besöksvanor för museum, hemslöjdsmarknad/utställning och konstutställning 2007–2022, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2007–2022.

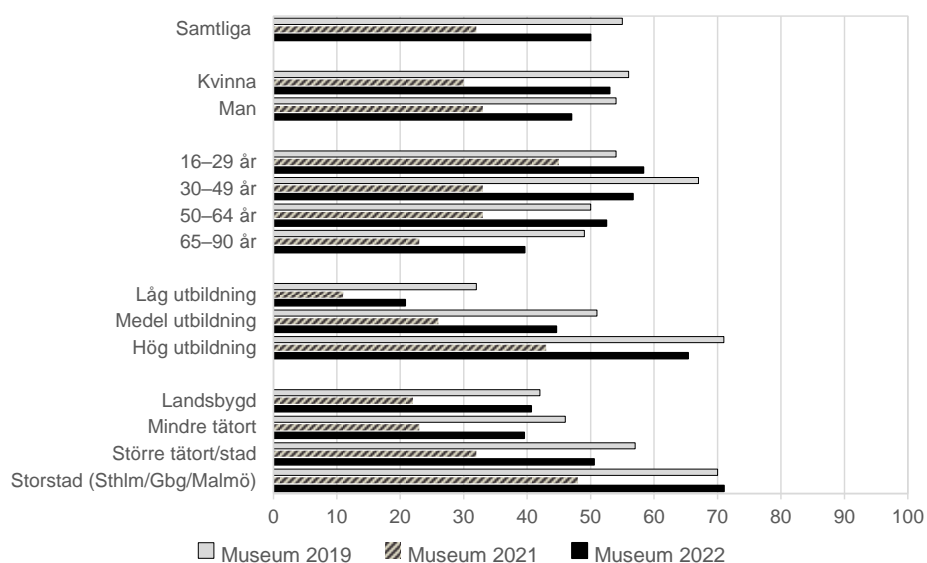
Kommentar: Resultaten avser besök minst någon gång de senaste 12 månaderna. Data saknas för 2013 och 2016 för konstutställning samt för 2014 och 2016 för museum. Frågan ställdes från 2012 för hemslöjdsmarknad/utställning.

Figur 2. Besöksvanor för museum, hemslöjdsmarknad/utställning och konstutställning 2022 uppdelat på antal tillfällen, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

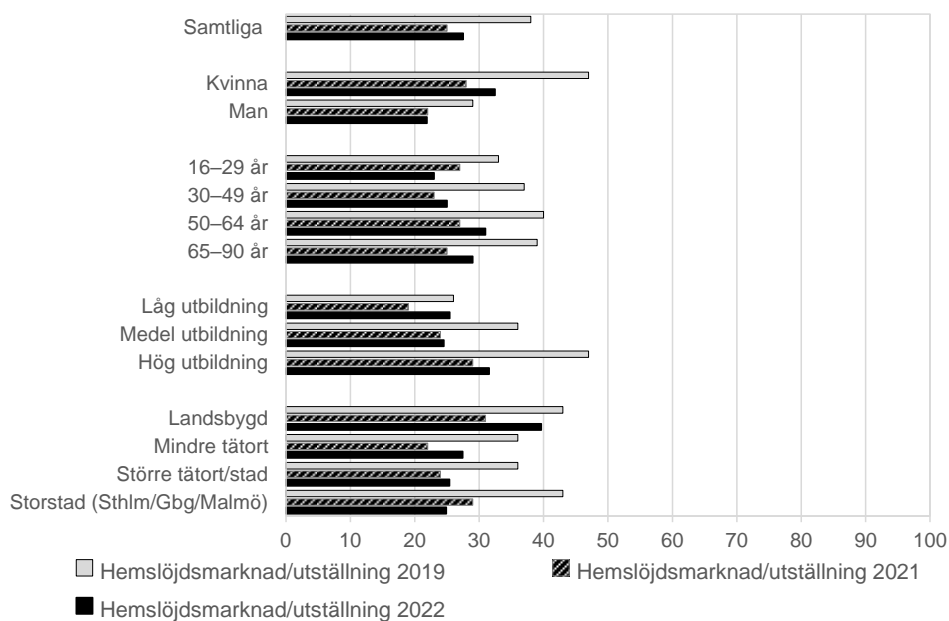
Figur 3. Gått på museum 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser besök minst någon gång de senaste 12 månaderna.

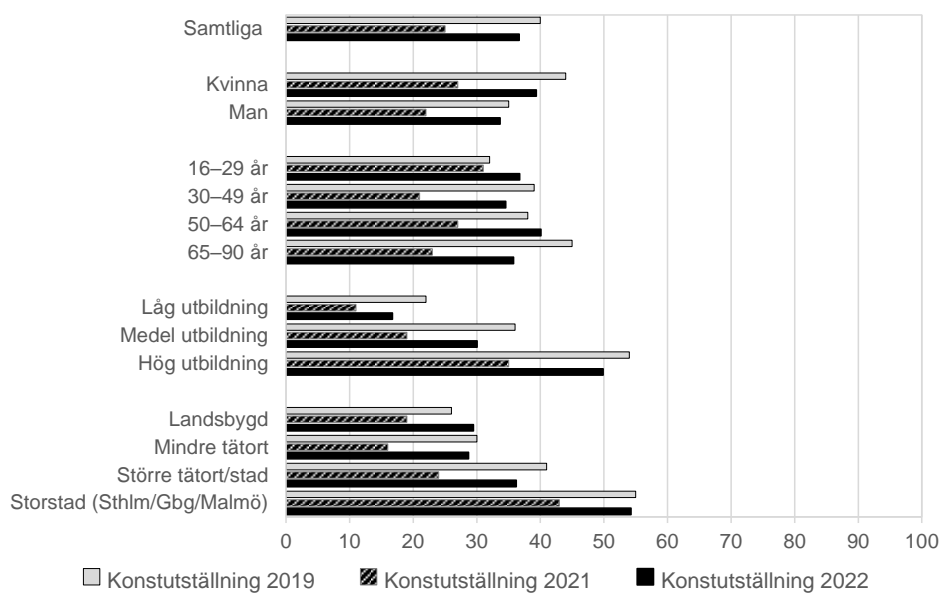
Figur 4. Gått på hemslöjdsmarknad/utställning 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser besök minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Figur 5. Gått på konstutställning 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser besök minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Tabell och diagram för historiska sevärdheter, fornminnen och naturreservat

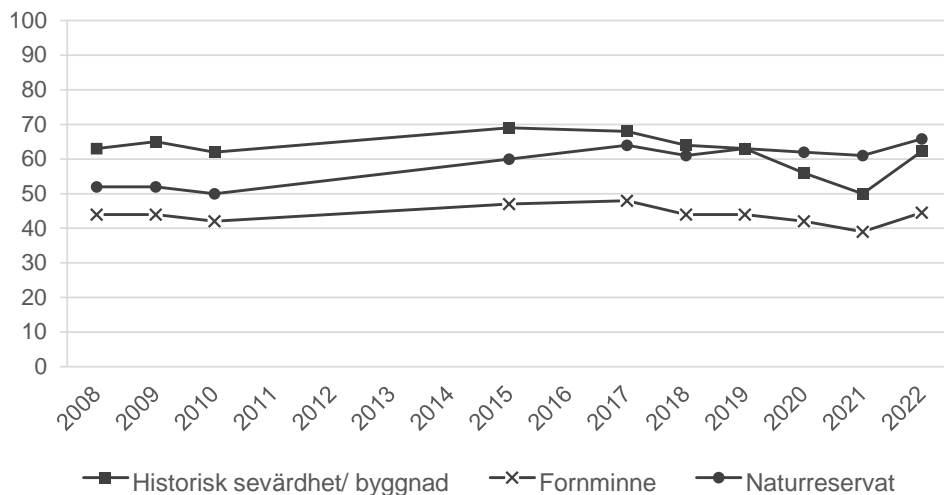
Tabell 3. Besöksvanor för historisk sevärdhet, fornminne och naturreservat 2019–2022 samt uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land 2022, andel i procent

	Historisk sevärdhet/ byggnad	Fornminne	Naturreservat
Samtliga 2019	63	44	63
Samtliga 2020	56	42	(62)
Samtliga 2021	50	39	(61)
Samtliga 2022	62	45	66
Kön			
Kvinna	(62)	42	(66)
Man	(63)	47	(65)
Ålder			
16–29 år	65	43	69
30–49 år	72	47	78
50–64 år	68	50	69
65–90 år	48	38	52
Utbildning			
Låg	31	26	43
Medel	59	42	63
Hög	76	53	76
Stad och land			
Landsbygd	61	53	66
Mindre tätort	59	44	61
Större tätort/stad	62	42	66
Storstad (Stockholm/Göteborg/Malmö)	73	47	74

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

Kommentar: Resultaten avser besök minst någon gång de senaste 12 månaderna. Resultat inom parentes för ”Samtliga”, innebär att skillnader jämfört med föregående år inte är signifikanta. Resultat inom parentes för bakgrundsvariabeln kön innebär att det inte finns några signifikanta skillnader mellan kvinnor och män. Signifikantest för skillnader jämfört med föregående år har inte gjorts för år 2019.

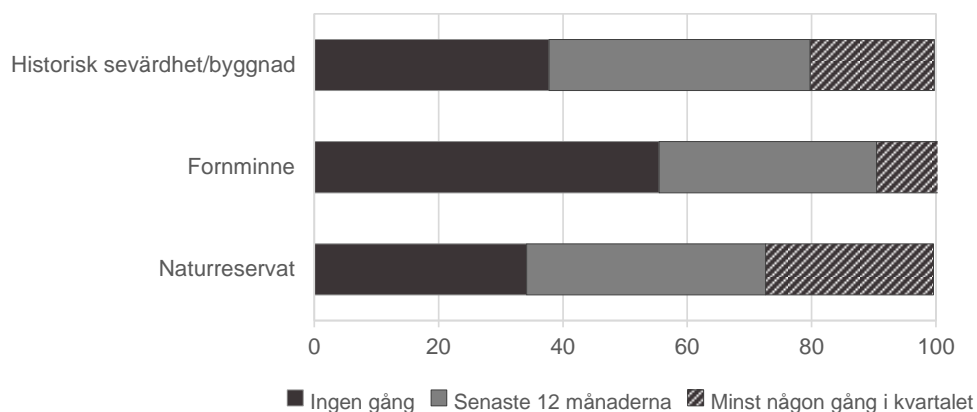
Figur 6. Besöksvanor för historisk sevärdhet, fornminne och naturreservat 2008–2022, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2008–2022.

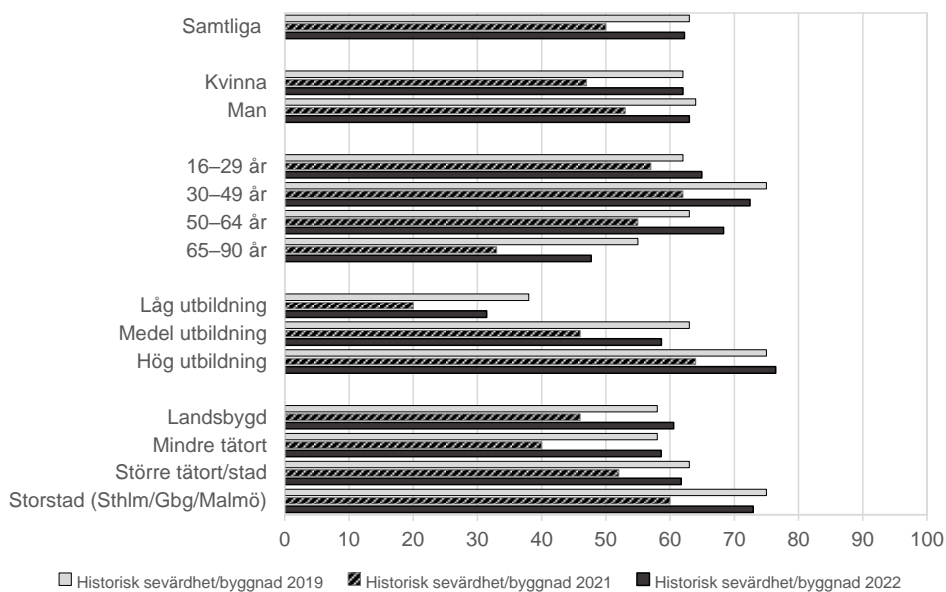
Kommentar: Resultaten avser besök minst någon gång de senaste 12 månaderna. Data saknas för 2011–2014 samt 2016.

Figur 7. Besöksvanor för historisk sevärdhet, fornminne och naturreservat 2022 uppdelat på antal tillfällen, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

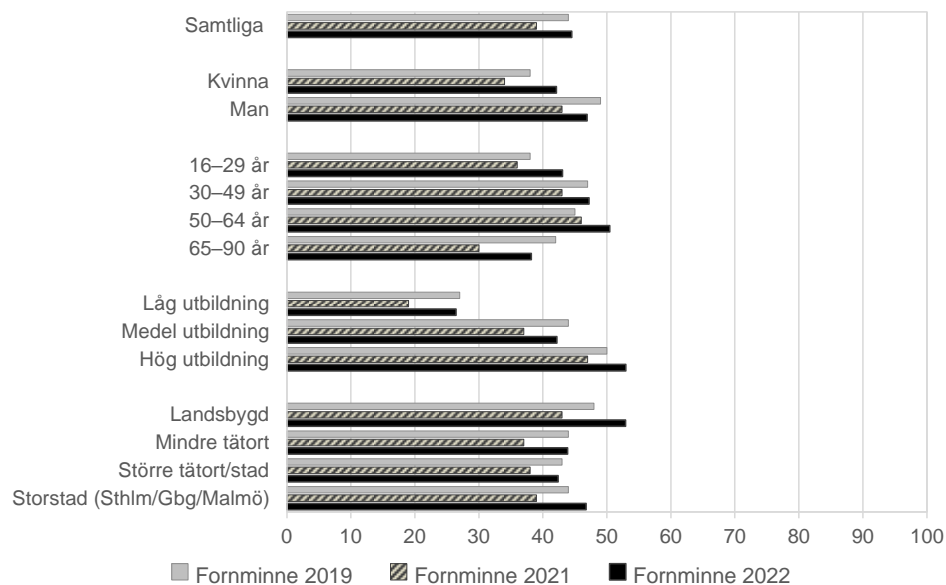
Figur 8. Besökt historisk sevärdhet/byggnad 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser besök minst någon gång de senaste 12 månaderna.

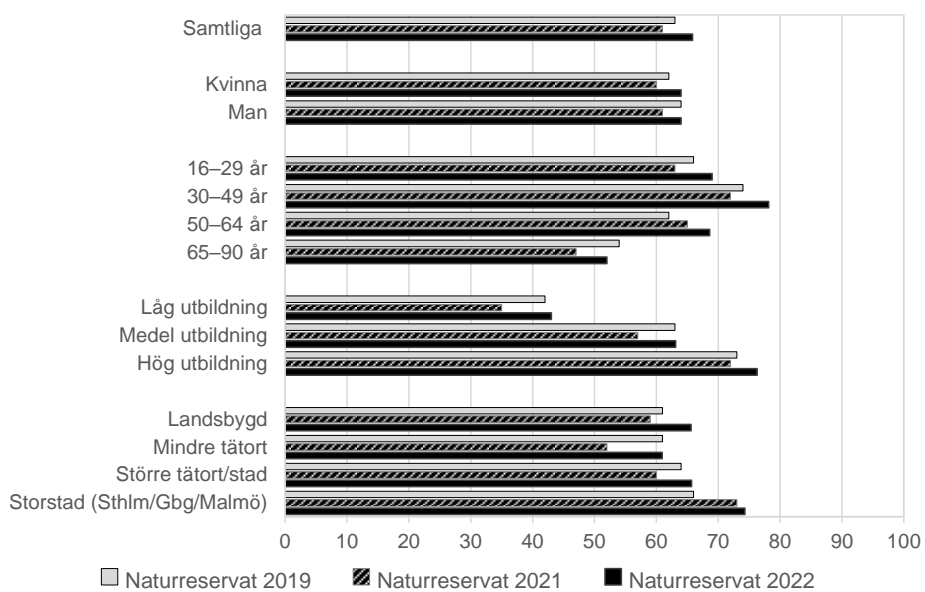
Figur 9. Besökt fornminne 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser besök minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Figur 10. Besökt naturreservat 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser besök minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Bibliotek och arkiv

Resultat i korthet

- 54 procent besökte bibliotek 2022, vilket är en ökning jämfört med 2021 då andelen var 40 procent. 2019 före pandemin var andelen 55 procent.
- 7 procent besökte arkiv 2022, vilket är en ungefär lika stor andel som 2021 då andelen var 5 procent. 2020 var första året frågan ställdes och då var andelen 7 procent.

Besöken på bibliotek tillbaka på samma nivåer som före pandemin

Invånarna besökte bibliotek i större utsträckning 2022 jämfört med 2021. Under 2022 besökte 54 procent bibliotek, vilket är ungefär lika stor andel som före pandemin. Biblioteksbesök minskar dock över tid, fram till 2005 var andelen invånare som besökt bibliotek 60–69 procent, därefter har andelen varit 50–59 procent förutom under pandemin. 7 procent av invånarna besökte arkiv 2022 och det var samma andel 2020, då frågan ställdes för första gången i SOM-undersökningen.

Fler kvinnor gick på bibliotek

Att kvinnor besöker bibliotek i större utsträckning än män är ett återkommande resultat, så även 2022. 58 procent av kvinnorna och 49 procent av männen besökte bibliotek 2022. Det fanns inga skillnader mellan andelen kvinnor och män som besökte arkiv 2022.

Besöka bibliotek var vanligast bland yngre personer

Yngre personer besökte bibliotek i större utsträckning än äldre, 63 procent i den yngsta åldersgruppen 16–29 år jämfört med 46 procent av personer äldre än 65 år. Det är samma åldersmönster över tid, men under pandemin minskade andelen mer för personer över 50 år jämfört med yngre. 2022 ökade andelen som besökte bibliotek åter för alla åldersgrupper, men minst för den yngsta åldersgruppen. Det var inga större skillnader mellan åldersgrupperna för att besöka arkiv.

Besöka bibliotek och arkiv var vanligast bland högutbildade

Högutbildade besökte bibliotek och arkiv i större utsträckning än personer med kortare utbildning. Skillnaderna mellan utbildningsnivåerna minskade under pandemin, men återgår 2022 till tidigare års nivåer. Andelen personer med låg utbildning som besökt bibliotek var ungefär 30 procent 2019, 2021 och 2022, medan andelen personer med hög utbildning minskade kraftigt under pandemin till 49 procent och ökade igen till 66 procent 2022.

Biblioteksbesök ökade mest på landsbygd

Biblioteksbesöken ökade mest bland invånare på landsbygden 2022 jämfört med 2021 och före pandemin, vilket innebär att skillnaderna mellan stad och land inte längre är signifikanta 2022. Personer i storstäder besökte arkiv i större utsträckning jämfört med invånare i mindre städer eller på landsbygden.

Tabell och diagram

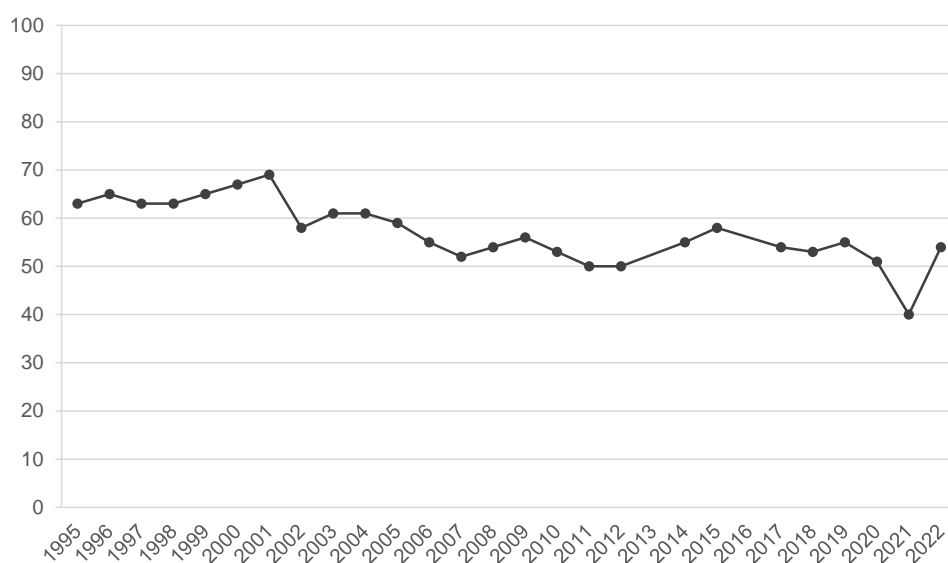
Tabell 4. Besökt bibliotek och arkiv 2019–2022 samt uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land 2022, andel i procent

	Bibliotek	Arkiv
Samtliga 2019	55	saknas
Samtliga 2020	51	7
Samtliga 2021	40	(5)
Samtliga 2022	54	(7)
Kön		
Kvinna	58	(6)
Man	49	(7)
Ålder		
16–29 år	63	(9)
30–49 år	60	(5)
50–64 år	52	(7)
65–90 år	46	(7)
Utbildning		
Låg	32	3
Medel	48	6
Hög	66	9
Stad/land		
Landsbygd	(48)	5
Mindre tätort	(53)	5
Större tätort/stad	(54)	6
Storstad (Stockholm/Göteborg/Malmö)	(56)	11

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

Kommentar: Resultaten avser besök minst någon gång de senaste 12 månaderna. Resultat inom parentes för ”Samtliga”, innebär att skillnader jämfört med föregående år inte är signifikanta. Resultat inom parentes för bakgrundsvariabeln kön innebär att det inte finns några signifikanta skillnader mellan kvinnor och män. Resultat inom parentes för bakgrundsvariabeln ålder innebär att det inte finns några signifikanta skillnader mellan de fyra åldersgrupperna. Resultat inom parentes för bakgrundsvariabeln stad och land innebär att det inte finns några signifikanta skillnader mellan landsbygd, mindre tätort, större stad och storstad. Signifikanstest för skillnader jämfört med föregående år har inte gjorts för år 2019.

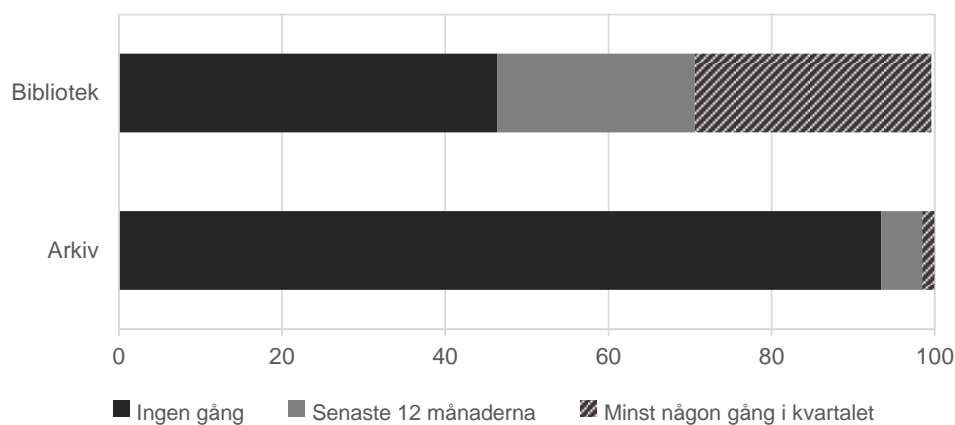
Figur 11. Besökt bibliotek 1995–2022, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1995–2022.

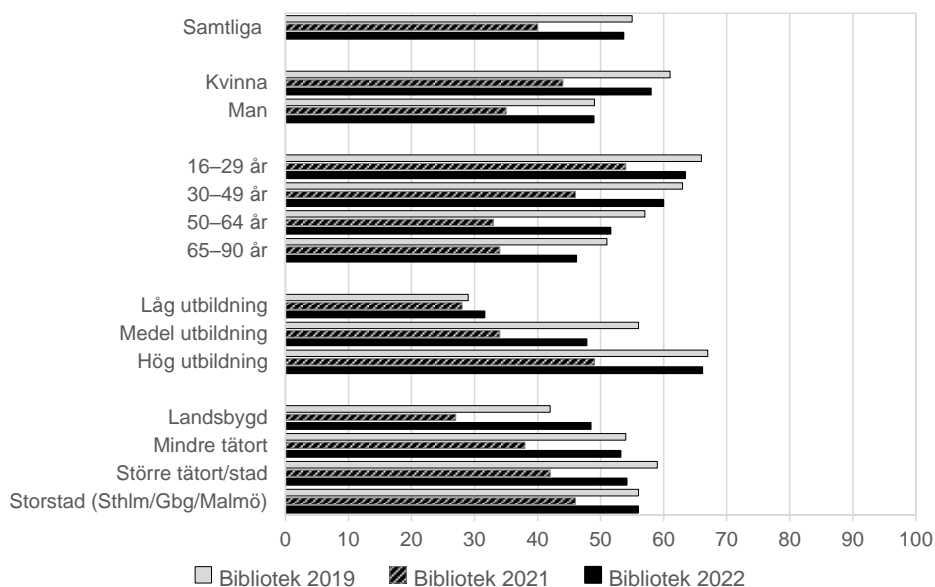
Kommentar: Resultaten avser besök minst någon gång de senaste 12 månaderna. Data finns även för 1989, 59 procent, men saknas därefter fram till 1994. Data saknas även för 2013 och 2016.

Figur 12. Besökt bibliotek och arkiv 2022 uppdelat på antal tillfällen, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

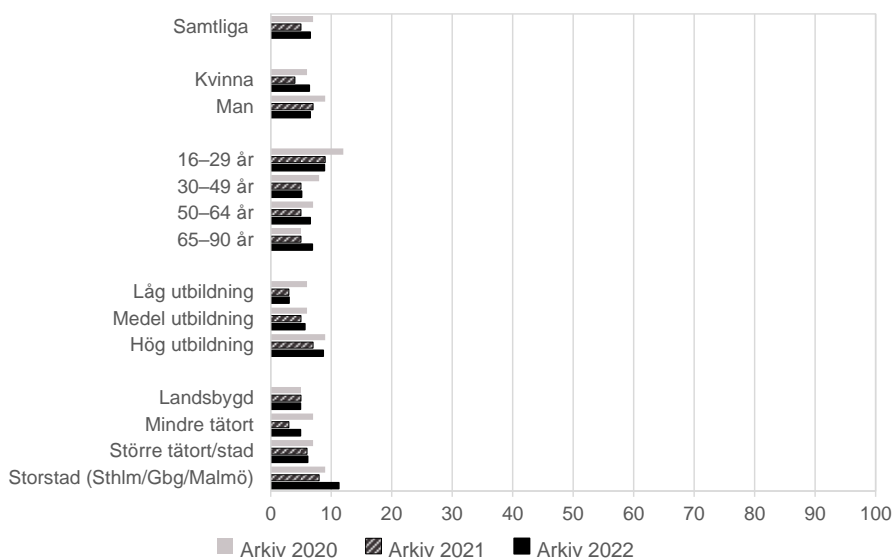
Figur 13. Besökt bibliotek 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser besök minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Figur 14. Besökt arkiv 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser besök minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Bio, föreställningar och konserter

Resultat i korthet

- 55 procent gick på bio 2022, vilket är en ökning jämfört med 2021 då andelen var 29 procent. 2019 före pandemin var andelen 68 procent.
- 34 procent gick på teater 2022, vilket är en ökning jämfört med 2021 då andelen var 11 procent. 2019 före pandemin var andelen 38 procent.
- 13 procent gick på dansföreställning 2022, vilket är en ökning jämfört med 2021 då andelen var 4 procent. 2019 före pandemin var andelen 10 procent.
- 40 procent gick på rock-/popkonsert 2022, vilket är en ökning jämfört med 2021 då andelen var 9 procent. 2019 före pandemin var andelen 36 procent.
- 18 procent gick på klassisk konsert eller opera 2021, vilket är en ökning jämfört med 2021 då andelen var 5 procent. 2019 före pandemin var andelen 18 procent.

Stor ökning av andelen som gått på bio, konserter och föreställningar

Under 2022 hittade publiken tillbaka till biografer, teatrar och musikscener. Att restriktioner och rekommendationer om social distansering under pandemin lättade framgår av siffrorna: samtliga besöksaktiviteter ökar betydligt jämfört med 2021.

Särskilt stor är ökningen för rock- eller popkonsert. Under 2022 gick 40 procent av invånarna på rock- eller popkonsert, vilket är den högsta noteringen sedan mätningen startade 1999. Även andelen som gått på dansföreställning ökar något till 13 procent 2022 jämfört med 10 procent åren före pandemin. 18 procent av invånarna gick på klassisk konsert eller opera, vilket är en lika stor andel som före pandemin, men något högre än de 15 procent som gick 2007, det första året som frågan ställdes i SOM-undersökningarna.

34 procent av invånarna gick på teater, vilket är en något lägre andel än före pandemin, då andelen var 38 procent, och en betydande minskning sedan mätningen startade 1989 då andelen var 47 procent. Inte heller andelen invånare som gått på bio motsvarar nivåerna före pandemin. Under 2022 gick 55 procent av invånarna på bio, att jämföra med 68 procent 2019. Minskningen under pandemin bryter den långsiktiga ökande trenden, då andelen som gått på bio var mellan 57 och 61 procent under 1990-talet, mellan 59 och 65 procent i början av 2000-talet och därefter mellan 63 och 69 procent från 2010 fram till pandemin.

Att gå på bio, föreställningar och konserter ökade mer bland kvinnor

Kvinnor gick i större utsträckning på bio och föreställningar än män under 2022, medan det inte var några signifikanta skillnader för att gå på konserter. Det var samma mönster före pandemin. Under pandemin var skillnaderna i besöksvanor mellan könen inte signifikanta, eftersom andelen kvinnor som gått på bio, föreställningar och konserter minskade mer än andelen män.

Besök på bio, föreställningar och konserter ökade i alla åldrar

Personer i alla åldrar gick i större utsträckning på bio, föreställningar och konserter under 2022 jämfört med under pandemin. Under pandemin minskade andelen som gått på teater och konserter med klassisk musik mest bland personer över 65 år, men det är i denna äldsta åldersgrupp som ökningen under 2022 är mest påtaglig. Det var inga signifikanta skillnader mellan åldersgrupperna 2022 för besöksaktiviteterna att gå på teater eller dans. Att gå på konserter med klassisk musik var mindre vanligt bland personer 30–49 år, men det fanns inga skillnader mellan övriga åldersgrupper.

Äldre personer över 65 år gick dock i betydligt mindre utsträckning på rock- eller popkonsert och bio än övriga åldersgrupper även under 2022. Ungefär varannan person mellan 16 och 64 år gick på rock- eller popkonsert 2022 att jämföra med en femtedel av personer äldre än 65 år. Yngre personer under 30 år var de mest frekventa biobesökarna före, under och efter pandemin. År 2022 gick 81 procent av personer mellan 16 och 29 år på bio att jämföra med 37 procent av den äldsta åldersgruppen över 65 år.

Skillnader mellan utbildningsnivåer ökade

Högutbildade gick i större utsträckning på bio, teater och konserter än personer med kortare utbildning före, under och efter pandemin. Skillnaderna mellan utbildningsnivåer minskade under pandemin, men ökade igen 2022, eftersom andelen personer med hög utbildning ökade mer än andelen med låg och medel utbildning. Det finns inga skillnader mellan utbildningsnivåer för att gå på dansföreställningar.

Storstadsbor gick i större utsträckning på bio, föreställningar och konserter

Att gå på bio, föreställningar och konserter ökade i både stad och land under 2022, men var alltså vanligast bland invånare i storstäder. När det gäller teater och konserter ökade andelen storstadsbor mer än andelen invånare på landsbygden 2022 jämfört med under pandemin.

Tabeller och diagram

Tabell 5. Gått på bio, teater och dans 2019–2022, uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land 2022, andel i procent

	Bio	Teater	Dans
Samtliga 2019	68	38	10
Samtliga 2020	52	24	6
Samtliga 2021	29	11	4
Samtliga 2022	55	34	13
Kön			
Kvinna	57	39	15
Man	51	28	10
Ålder			
16–29 år	81	(30)	(13)
30–49 år	63	(32)	(15)
50–64 år	56	(37)	(13)
65–90 år	37	(35)	(11)
Utbildning			
Låg	33	20	(14)
Medel	54	29	(12)
Hög	63	44	(14)
Stad/land			
Landsbygd	45	29	12
Mindre tätort	48	30	10
Större tätort/stad	56	32	12
Storstad (Stockholm/Göteborg/Malmö)	66	48	20

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

Kommentar: Resultaten avser besök minst någon gång de senaste 12 månaderna. Resultat inom parentes för bakgrundsvariabeln ålder innebär att det inte finns några signifikanta skillnader mellan de fyra åldersgrupperna. Resultat inom parentes för bakgrundsvariabeln utbildning innebär att det inte finns några signifikanta skillnader mellan tre utbildningsnivåer: låg, medel och hög. Signifikanstest för skillnader jämfört med föregående år har inte gjorts för år 2019.

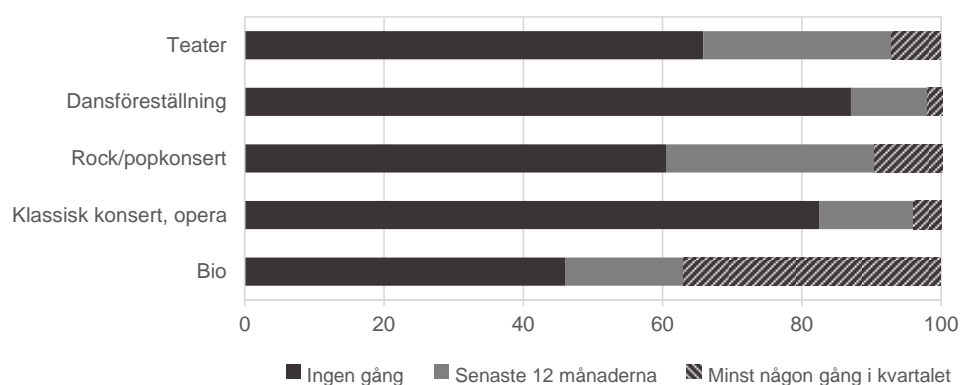
Tabell 6. Gått på rock-/popkonsert och klassisk konsert/opera 2019–2022, uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land 2022, andel i procent

	Rock-/popkonsert	Klassisk konsert/opera
Samtliga 2019	36	18
Samtliga 2020	21	13
Samtliga 2021	9	5
Samtliga 2022	40	18
Kön		
Kvinna	(39)	(19)
Man	(40)	(16)
Ålder		
16–29 år	49	17
30–49 år	51	13
50–64 år	50	18
65–90 år	18	22
Utbildning		
Låg	18	8
Medel	41	13
Hög	46	24
Stad/land		
Landsbygd	34	12
Mindre tätort	36	14
Större tätort/stad	40	17
Storstad (Stockholm/Göteborg/Malmö)	48	29

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

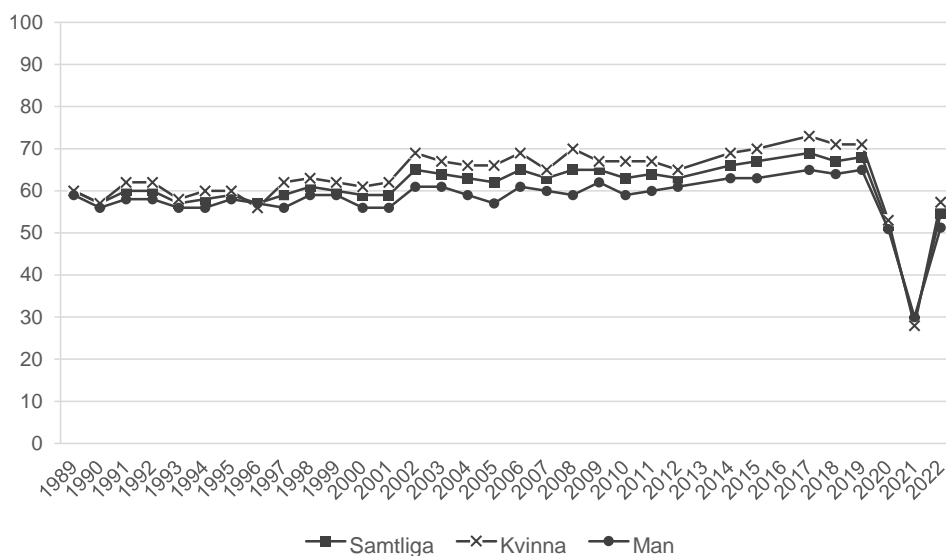
Kommentar: Resultaten avser besök minst någon gång de senaste 12 månaderna. Resultat inom parentes för bakgrundsvariabeln kön innebär att det inte finns några signifikanta skillnader mellan kvinnor och män. Signifikanstest för skillnader jämfört med föregående år har inte gjorts för år 2019.

Figur 15. Gått på teater, dans, rock-/popkonsert, klassisk konsert/opera och bio 2022 uppdelat på antal tillfällen, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

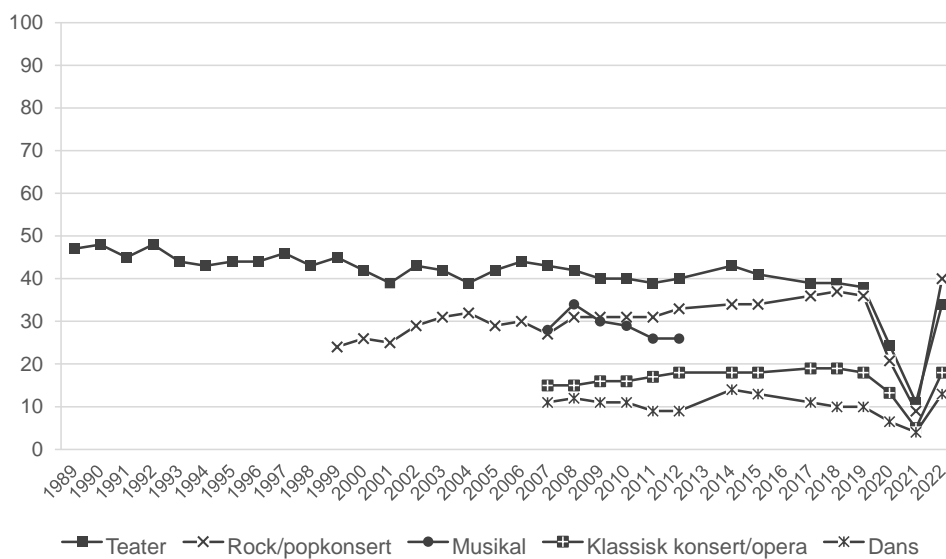
Figur 16. Gått på bio 1989–2022 uppdelat på kön, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1989–2022.

Kommentar: Resultaten avser gått på bio minst någon gång de senaste 12 månaderna. Data saknas för 2013 och 2016.

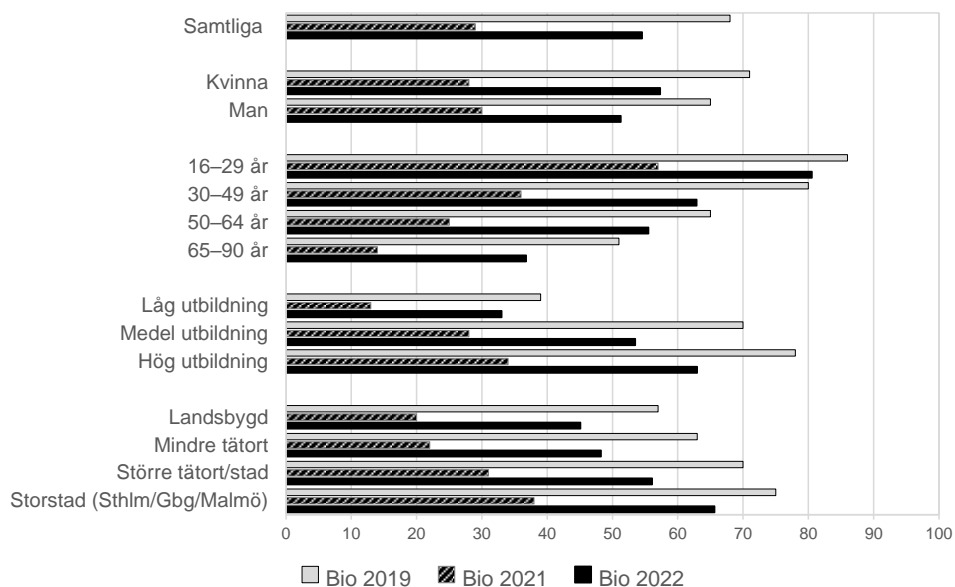
Figur 17. Gått på teater, dans, rock-/popkonsert, klassisk konsert/opera och musikal 1989–2022, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1989–2022.

Kommentar: Resultaten avser besök minst någon gång de senaste 12 månaderna. Data saknas för 2013 och 2016.

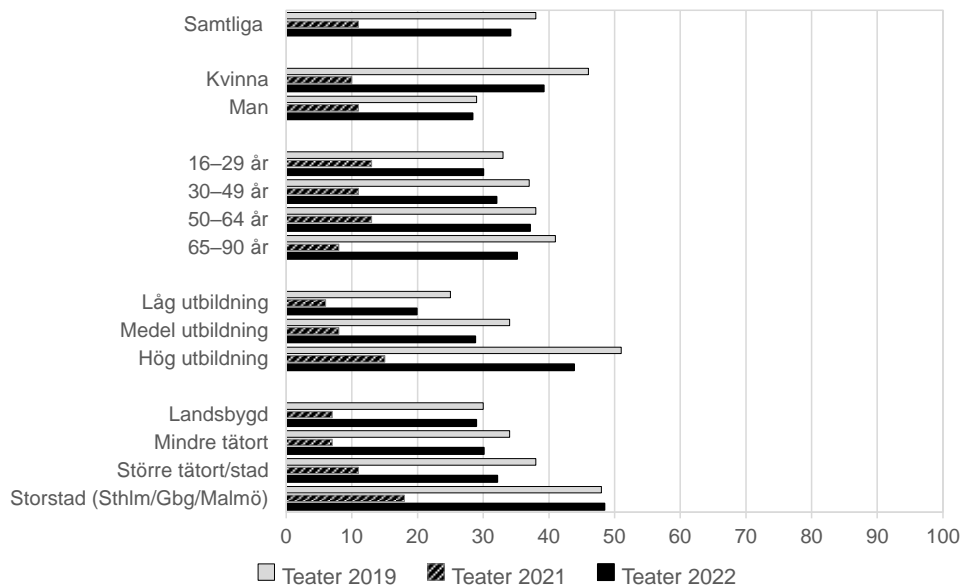
Figur 18. Gått på bio 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildning, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser gått på bio minst någon gång de senaste 12 månaderna.

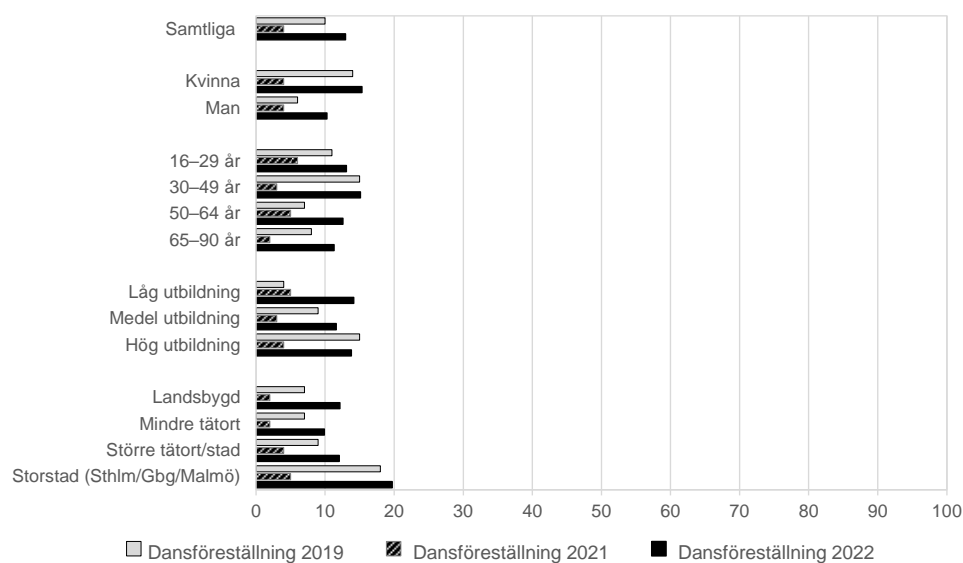
Figur 19. Gått på teater 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser gått på teater minst någon gång de senaste 12 månaderna.

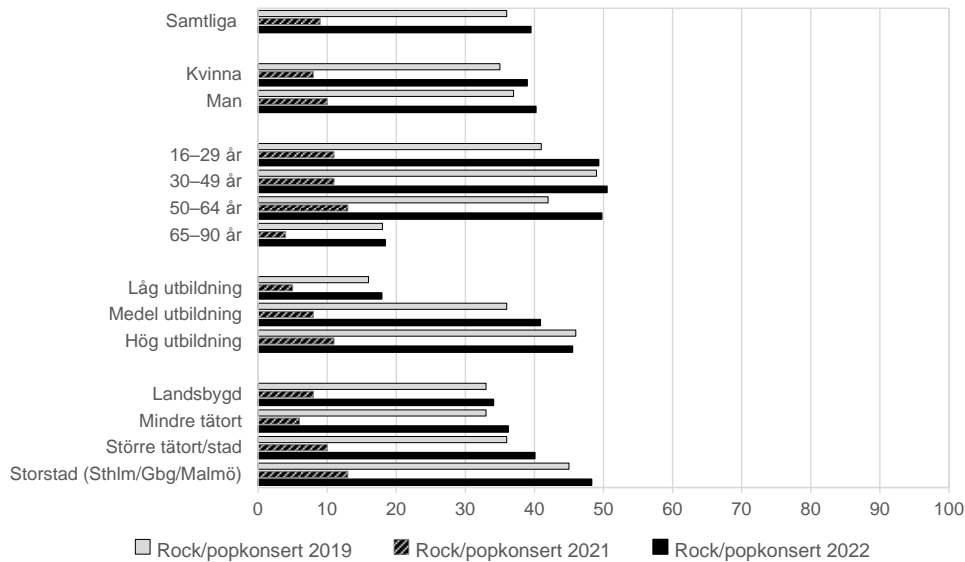
Figur 20. Gått på dansföreställning 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser gått på dansföreställning minst någon gång de senaste 12 månaderna.

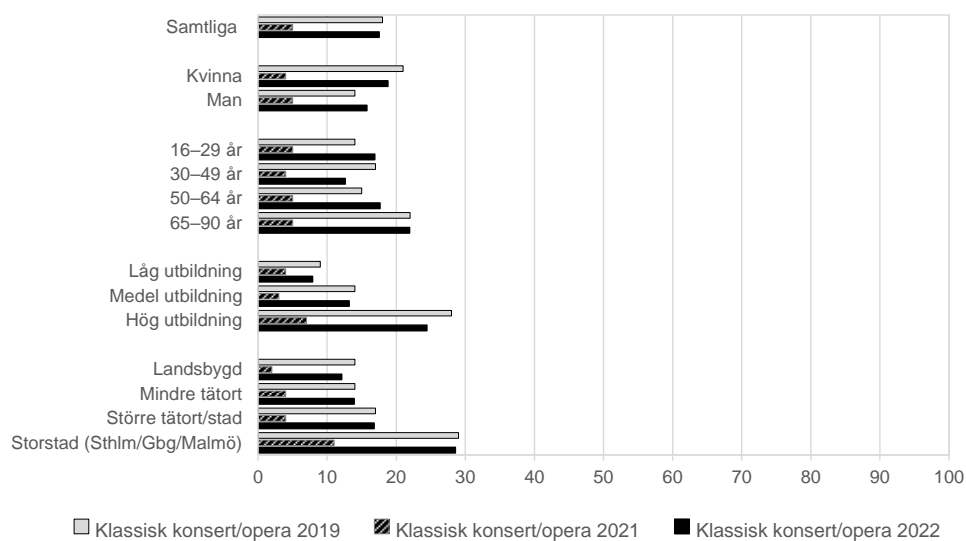
Figur 21. Gått på rock-/popkonsert 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser gått på rock-/popkonsert minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Figur 22. Gått på klassisk konsert/opera 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser gått på klassisk konsert/opera minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Musik och film

Resultat i korthet

- 95 procent lyssnade på musik 2022, och 86 procent gjorde det minst en gång i veckan. Andelen är ungefär lika stor som 2021 och även 2019 före pandemin.
- 90 procent såg på film 2022, och 48 procent gjorde det minst en gång i veckan. Andelen minskar något jämfört med 2021 och även 2019 före pandemin.
- 27 procent såg på digitala föreställningar eller konserter 2022 vilket är en ungefär lika stor andel som 2021, då frågan ställdes för första gången.

Färre såg på film varje vecka efter pandemin

Att lyssna på musik och se på film har en plats i vardagen bland både kvinnor och män; 95 procent lyssnade på musik och 90 procent såg på film 2022 och det är små förändringar över tid. Däremot minskade andelen som såg på film minst varje vecka till 48 procent 2022, att jämföra med 54 procent 2021 och 51 procent före pandemin.

År 2022 såg 27 procent av invånarna på föreställningar och konserter digitalt någon gång under året, vilket är en minskning jämfört med 2021, då frågan ställdes för första gången.

Äldre lyssnade på musik och såg på film i mindre utsträckning

Mer eller mindre alla under 50 år lyssnade på musik eller såg på film någon gång under året. De flesta äldre personer över 65 år lyssnade på musik och såg på film, men i mindre utsträckning än yngre. I den yngsta åldersgruppen 16–29 år lyssnade 97 procent på musik varje vecka att jämföra med 76 procent av personer äldre än 65 år. Yngre personer såg även i större utsträckning på föreställningar och konserter digitalt, men det var små skillnader mellan övriga åldersgrupper.

Små skillnader mellan utbildningsnivåer

Personer med låg utbildning (grundskoleexamen) såg på film och lyssnade på musik i något mindre utsträckning än personer med medel eller hög utbildning. Gruppen som enbart har grundskoleexamen är i hög grad över 65 år, vilket delvis kan förklara denna skillnad mellan utbildningsnivåer. Det fanns mycket små skillnader mellan medel utbildning (gymnasieexamen eller motsvarande) och hög utbildning (studier på högskola/universitet) både när det gällde andel som lyssnat på musik eller sett på film minst en gång per år och andel som mer regelbundet sett på film och lyssnat på musik.

Inga större skillnader mellan stad och land

Invånare i stad och land lyssnade på musik och såg på film i lika stor utsträckning under det senaste året, medan det var vanligast att storstadsbor såg på föreställningar och konserter digitalt. Under pandemin ökade andelen som såg på film minst varje vecka i både stad och land. Ökningen består bland invånare på landsbygden och andelen var 54 procent 2022, medan andelen återgick till 49 procent 2022 för storstadsbor, vilket är något lägre än före pandemin.

Tabell och diagram

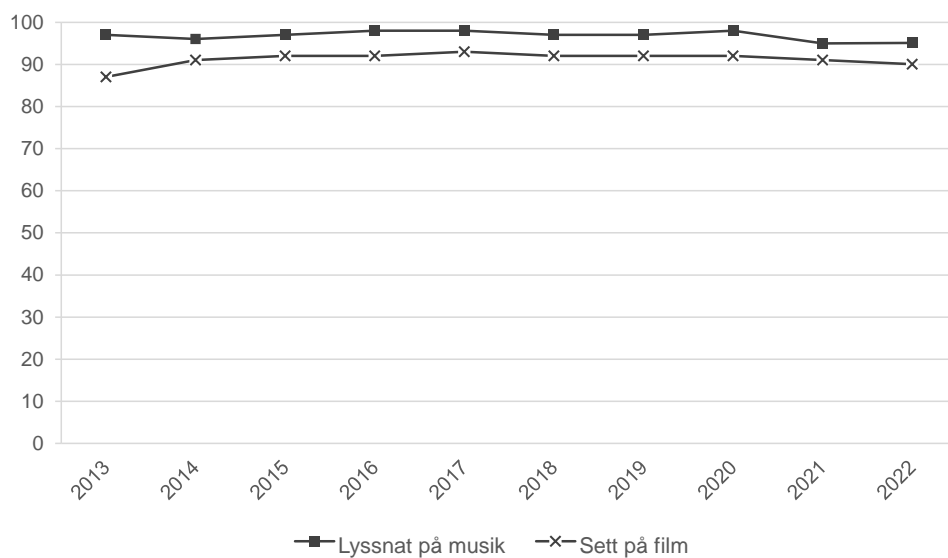
Tabell 7. Lyssnat på musik, sett på film och digitala föreställningar/konserter 2019–2022 uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land 2022, andel i procent

	Musik	Digitala föreställningar/konserter	Film
Samtliga 2019	97	saknas	92
Samtliga 2020	(97)	saknas	(92)
Samtliga 2021	(95)	30	(91)
Samtliga 2022	(95)	(27)	(90)
Kön			
Kvinna	(96)	(26)	(90)
Man	(94)	(28)	(90)
Ålder			
16–29 år	99	35	98
30–49 år	98	28	98
50–64 år	95	26	96
65–90 år	91	23	76
Utbildning			
Låg	84	17	71
Medel	97	25	91
Hög	98	32	95
Stad/land			
Landsbygd	(96)	21	(91)
Mindre tätort	(95)	24	(87)
Större tätort/stad	(94)	26	(90)
Storstad (Stockholm/Göteborg/Malmö)	(97)	36	(94)

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

Kommentar: Resultaten avser andelen som lyssnat på musik, sett på film och digitala föreställningar/konserter minst någon gång de senaste 12 månaderna. Resultat inom parentes för ”Samtliga”, innebär att skillnader jämfört med föregående år inte är signifikanta. Resultat inom parentes för bakgrundsvariabeln kön innebär att det inte finns några signifikanta skillnader mellan kvinnor och män. Resultat inom parentes för bakgrundsvariabeln stad och land innebär att det inte finns några signifikanta skillnader mellan landsbygd, mindre tätort, större stad och storstad. Signifikantest för skillnader jämfört med föregående år har inte gjorts för år 2019.

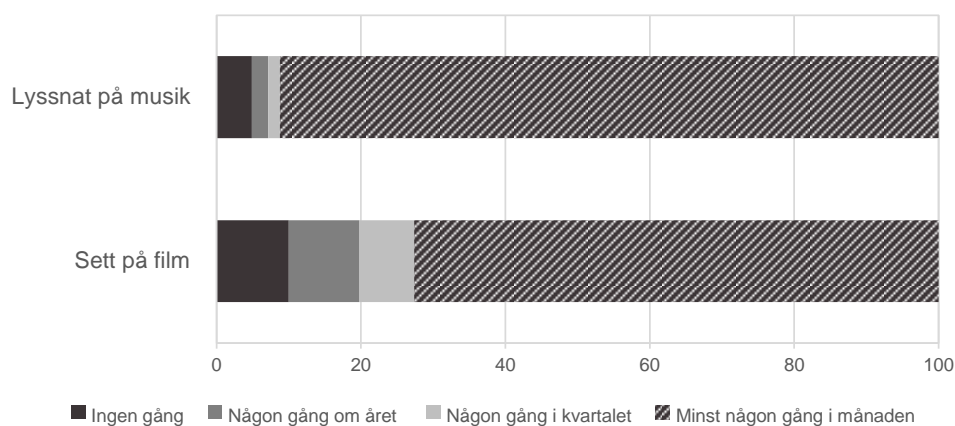
Figur 23. Lyssnat på musik och sett på film 2013–2022, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2013–2022.

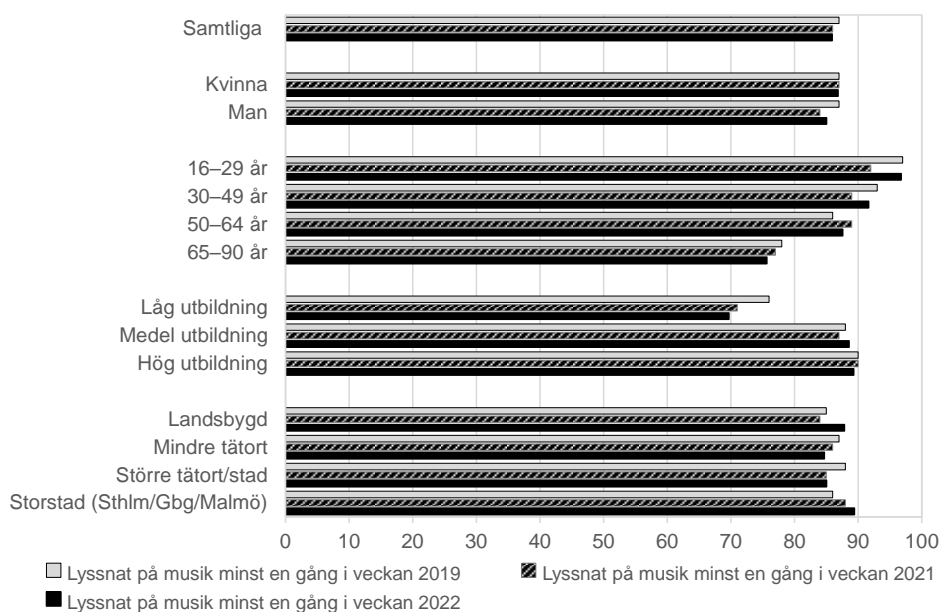
Kommentar: Resultaten avser andelen som sett på film minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Figur 24. Lyssnat på musik och sett på film 2022, uppdelat på antal tillfällen, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

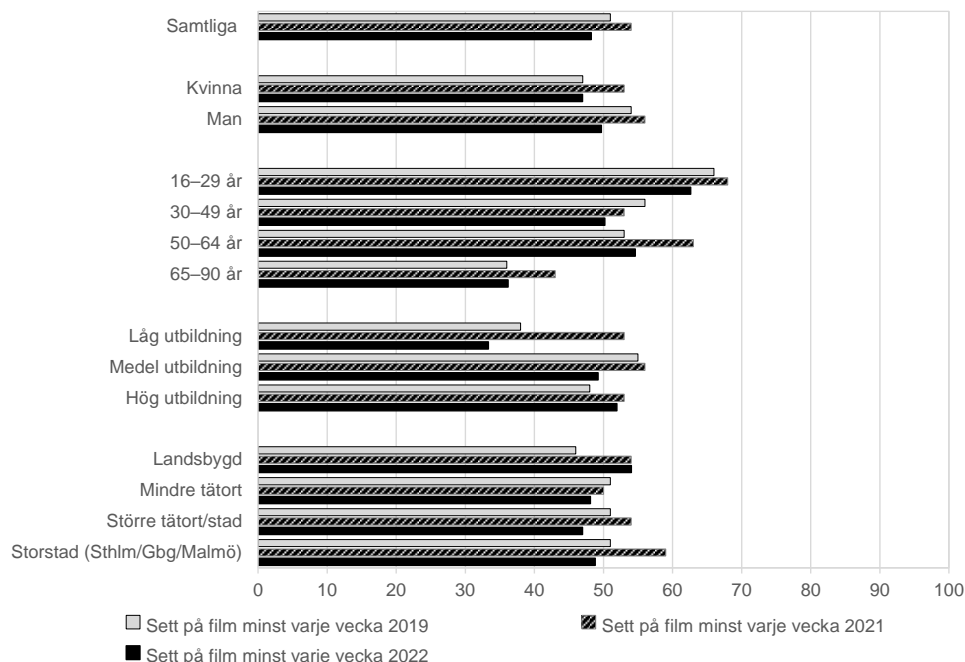
Figur 25. Lyssnat på musik minst varje vecka 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser andelen som lyssnat på musik minst någon gång i veckan.

Figur 26. Sett på film minst varje vecka 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildning, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser andelen som sett på film minst någon gång i veckan.

Läst och lyssnat på böcker

Resultat i korthet

- 78 procent läste någon bok 2022 och 36 procent gjorde det minst varje vecka, vilket är ungefär lika stor andel som 2021, men en liten minskning jämfört med 2019 före pandemin.
- 43 procent lyssnade på bok 2022 och 19 procent gjorde det minst varje vecka, vilket är en ökning jämfört med 2021 och även 2019 före pandemin.

Andelen som lyssnar på böcker fortsätter att öka

Under 2022 fortsatte trenden där andelarna som läst respektive lyssnat på böcker närmar sig varandra. Under 2022 läste 78 procent någon bok, men andelen har minskat med 1–2 procentenheter sedan 2017. När mätningarna startade 1989 var andelen som läst någon bok under det senaste året betydligt högre, 89 procent.

På motsatt vis har andelen som lyssnat på böcker ökat från 24 procent 2011 till 43 procent 2022. Boklyssnandet präglas av en positiv trend och har ökat med 2–4 procentenheter per år sedan 2017.

Kvinnor läste och lyssnade på böcker mer än män

Kvinnor läser mer än män och andelen kvinnor som läst minst varje vecka var 44 procent 2022. Andelen män som läst minst varje vecka var 27 procent 2022.

Kvinnor lyssnade även på böcker i större utsträckning än män och andelen kvinnor som lyssnade minst varje vecka ökade 2022 till 26 procent jämfört med 20 procent under pandemin och 15 procent före pandemin. Andelen män som lyssnade minst varje vecka var 12 procent 2022, vilket är ungefär lika stor andel som under och före pandemin.

Äldre läste mer regelbundet än yngre

Äldre personer var mer regelbundna läsare än yngre. Andelen som läst någon bok minst en gång i veckan var 41 procent för personer över 65 år och motsvarande andel var 29 procent för de mellan 16 och 29 år. Andelen personer som inte läst någon bok under året var dock något högre för personer äldre än 50 år än för yngre.

Äldre lyssnade i mindre utsträckning på ljudbok

Personer över 65 år lyssnade i mindre utsträckning på ljudbok jämfört yngre, och skillnaderna ökar. De mest regelbundna boklyssnarna fanns i åldersgruppen 30–49 år, där en fjärdedel lyssnade på bok minst en gång i veckan under 2022, medan motsvarande andel för äldre personer över 65 år var 13 procent.

Högutbildade läste och lyssnade mer på böcker

Utbildningsnivå har fortsatt betydelse för våra läsvanor. 48 procent av högutbildade läste bok minst varje vecka 2022. Motsvarande andelar för personer med medel utbildning var 32 procent och för personer med låg utbildning 24 procent.

Det finns även skillnader mellan utbildningsnivåer när det gäller att lyssna på ljudböcker. 23 procent av personer med hög utbildning lyssnade på böcker minst varje vecka, att jämföra med 10 procent av personer med låg utbildning.

Det är samma mönster beträffande skillnader mellan utbildningsnivåer över tid för att läsa och lyssna på böcker.

Att lyssna på böcker vanligast i storstäder, men skillnaderna minskar

Storstadsbor var mer regelbundna läsare än invånare i mindre tätorter och på landsbygden. Skillnaderna var i det närmaste oförändrade jämfört med 2021, men minskade jämfört med före pandemin.

I storstäder minskade andelen invånare som läst någon bok minst varje vecka till 46 procent 2022, att jämföra med 48 procent före pandemin. Andelen invånare på landsbygden som läst bok minst varje vecka ökade till 36 procent 2022, att jämföra med 27 procent före pandemin.

Skillnaderna mellan stad och land minskade även för regelbundna boklyssnare. Särskilt ökade andelen av invånare på landsbygden och storstäder, medan andelen bibehölls i större tätorter och minskade i mindre tätorter.

Tabell och diagram

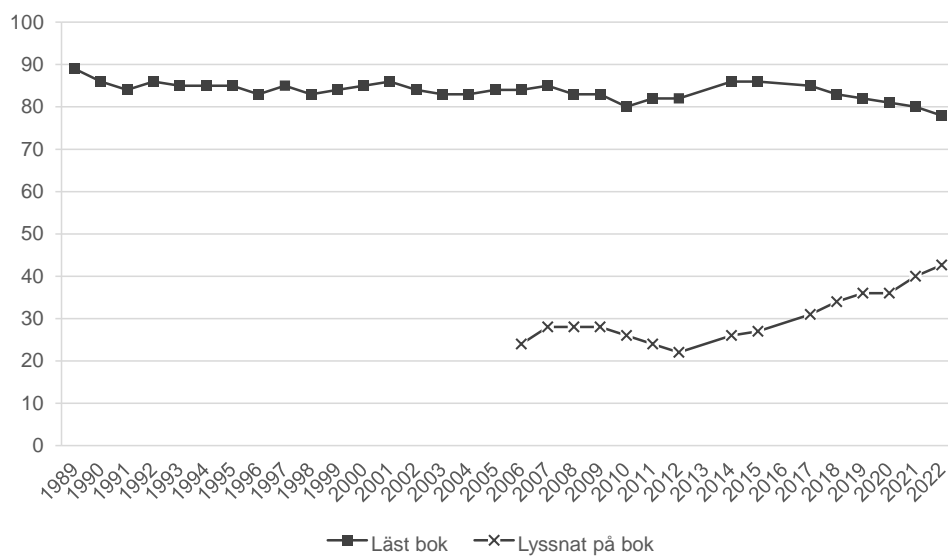
Tabell 8. Läst och lyssnat på bok 2019–2022 uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land 2022, andel i procent

	Läst bok	Lyssnat på bok
Samtliga 2019	82	36
Samtliga 2020	(81)	(36)
Samtliga 2021	(80)	40
Samtliga 2022	(78)	(43)
Kön		
Kvinna	85	48
Man	71	36
Ålder		
16–29 år	81	57
30–49 år	81	56
50–64 år	77	43
65–90 år	75	25
Utbildning		
Låg	54	19
Medel	74	40
Hög	90	52
Stad/land		
Landsbygd	78	41
Mindre tätort	70	34
Större tätort/stad	79	44
Storstad (Stockholm/ Göteborg/Malmö)	85	50

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

Kommentar: Resultaten avser andelen som läst/lyssnat på bok minst någon gång de senaste 12 månaderna. Resultat inom parentes för ”Samtliga” innebär att skillnader jämfört med föregående år inte är signifikanta. Signifikanstest för skillnader jämfört med föregående år har inte gjorts för år 2019.

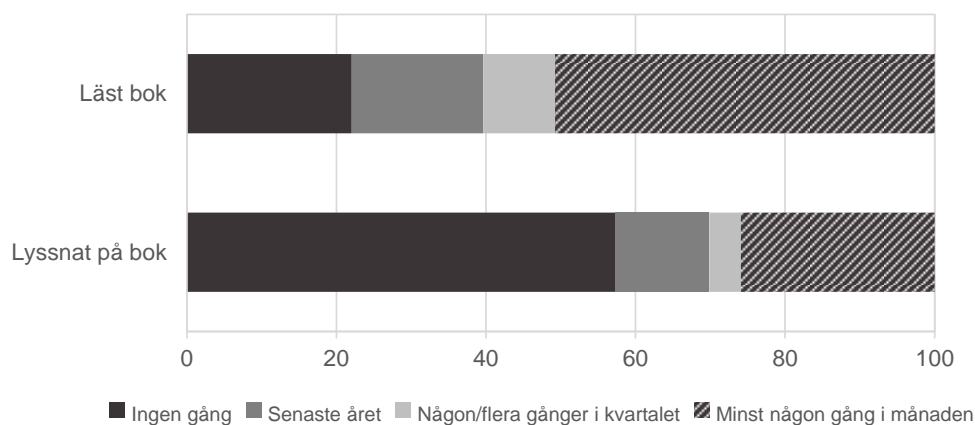
Figur 27. Läst och lyssnat på bok 1989–2022, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1989–2022.

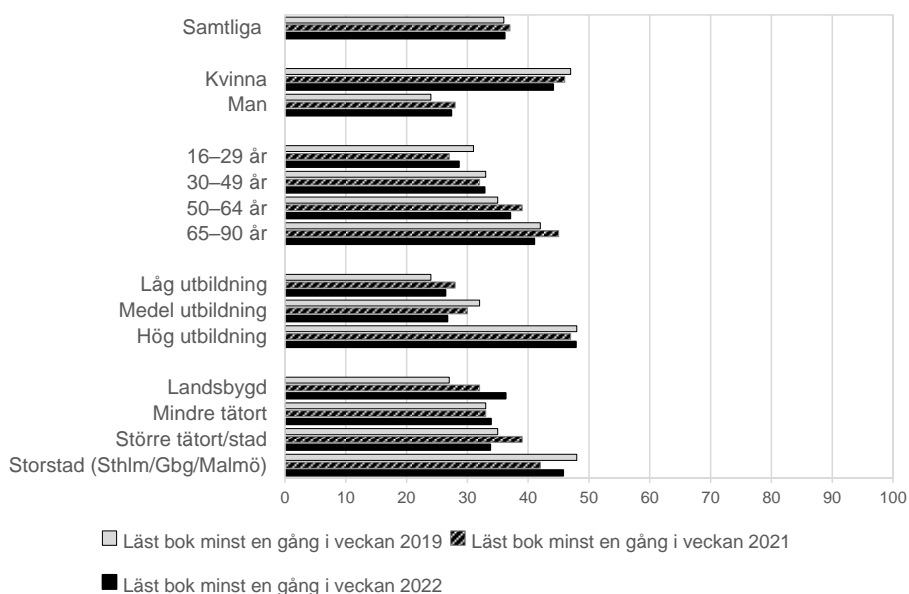
Kommentar: Resultaten avser andelen som läst och lyssnat på bok minst någon gång under de senaste 12 månaderna. Data saknas för 2013 och 2016.

Figur 28. Läst och lyssnat på bok 2022 uppdelat på antal tillfällen

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

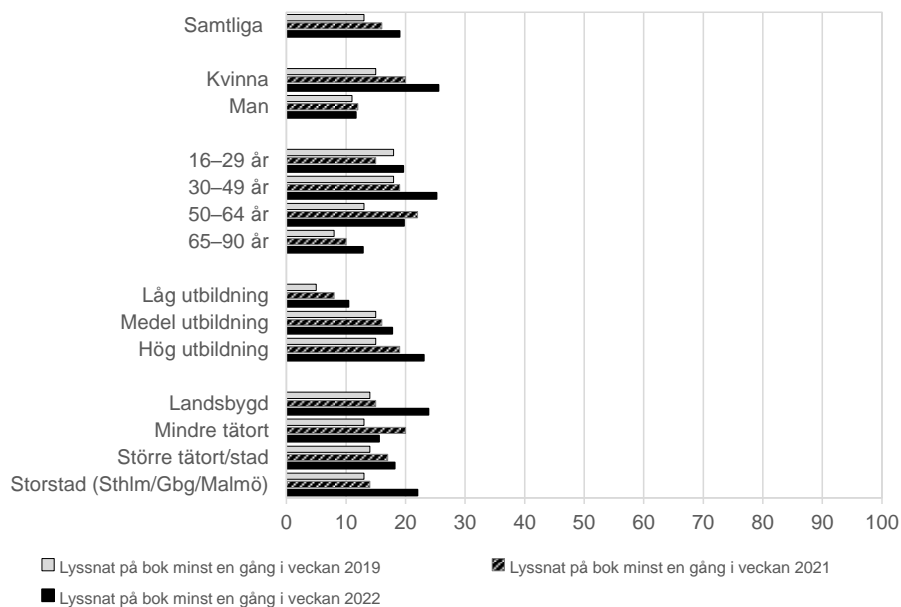
Figur 29. Läst bok minst varje vecka 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser andelen som läst bok minst någon gång i veckan.

Figur 30. Lyssnat på bok minst varje vecka 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser andelen som lyssnat på bok minst någon gång i veckan.

Eget skapande

Resultat i korthet

- 44 procent sysslade med handarbete eller hantverk 2022, och 23 procent gjorde det minst någon gång i månaden, vilket är en ungefär lika stor andel som 2021 och även 2019 före pandemin.
- 38 procent tecknade eller målade 2022, och 15 procent gjorde det minst någon gång i månaden, vilket är en ökning jämfört med 2021 och även 2019 före pandemin.
- 21 procent skrev dagbok eller poesi 2022, och 13 procent skrev minst någon gång i månaden, vilket är en ungefär lika stor andel som 2021 och även 2019 före pandemin.

Eget skapande på samma nivåer som före pandemin

Det är små förändringar i andelen som ägnat sig åt eget skapande över tid. Under 2022 var den vanligaste aktiviteten att syssla med handarbete/hantverk, vilket 44 procent ägnade sig åt. Det är dock den lägsta andelen sedan 2007, men det är ändå en relativt liten avvikelse då andelen tidigare varit mellan 45 och 55 procent.

38 procent av invånarna tecknade eller målade 2022, vilket är den högsta nivån sedan mätningen startade 2007. Däremot är andelen som tecknat eller målat minst någon gång i månaden nästan oförändrad jämfört med 2021. Andelen som skrivit dagbok eller poesi var 21 procent, vilket är en ungefär lika stor andel som 2021. Sedan 2007 har andelen varierat mellan 19 och 24 procent.

Fler kvinnor än män ägnade sig åt eget skapande

Det var vanligare att kvinnor ägnade sig åt eget skapande. 52 procent sysslade med handarbete eller hantverk jämfört med 37 procent av männen, 48 procent tecknade eller målade jämfört med 28 procent av männen och 28 procent skrev dagbok eller poesi jämfört med 13 procent av männen.

Det var vanligast att högtbildade samt yngre personer tecknade eller målade och skrev dagbok eller poesi, medan det inte fanns några skillnader mellan utbildningsnivåer och åldersgrupper för att syssla med handarbete eller hantverk.

Eget skapande i både stad och land

Storstadsbor ägnade sig i något större utsträckning åt att teckna eller måla samt att skriva dagbok eller poesi jämfört med människor på landsbygd, tätort eller mindre städer. Det fanns däremot inga skillnader mellan stad och land för att syssla med handarbete/hantverk, en aktivitet som tidigare år varit vanligare på landsbygd än i storstäder.

Tabell och diagram

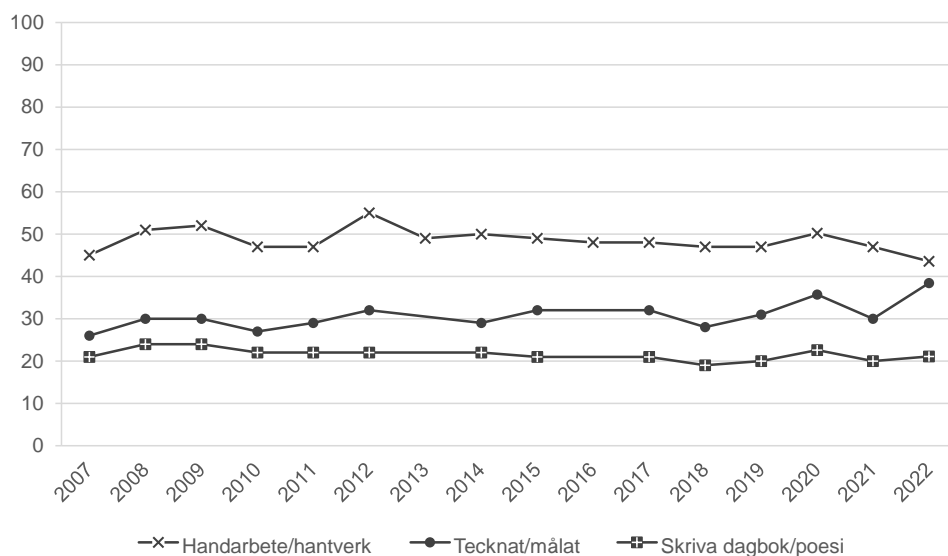
Tabell 9. Eget skapande 2019–2022 uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land 2022, andel i procent

	Handarbete/ hantverk	Teckna /måla	Skriva dagbok /poesi
Samtliga 2019	47	31	20
Samtliga 2020	50	36	(23)
Samtliga 2021	47	30	(20)
Samtliga 2022	(44)	38	(21)
Kön			
Kvinna	52	48	28
Man	34	28	13
Ålder			
16–29 år	(48)	69	34
30–49 år	(42)	51	20
50–64 år	(44)	31	15
65–90 år	(43)	22	23
Utbildning			
Låg	(39)	23	19
Medel	(44)	38	18
Hög	(45)	44	24
Stad/land			
Landsbygd	(49)	42	21
Mindre tätort	(44)	34	21
Större tätort/stad	(42)	37	18
Storstad (Stockholm/ Göteborg/Malmö)	(45)	46	30

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

Kommentar: Resultaten avser andelen som ägnat sig åt eget skapande minst någon gång de senaste 12 månaderna. Resultat inom parentes för ”Samtliga” innebär att skillnader jämfört med föregående år inte är signifikanta. Resultat inom parentes för bakgrundsvariabeln ålder innebär att det inte finns några signifikanta skillnader mellan de fyra åldersgrupperna. Resultat inom parentes för bakgrundsvariabeln utbildning innebär att det inte finns några signifikanta skillnader mellan tre utbildningsnivåer: låg, medel och hög. Resultat inom parentes för bakgrundsvariabeln stad och land innebär att det inte finns några signifikanta skillnader mellan landsbygd, mindre tätort, större tätort/stad och storstad. Signifikans-test för skillnader jämfört med föregående år har inte gjorts för år 2019.

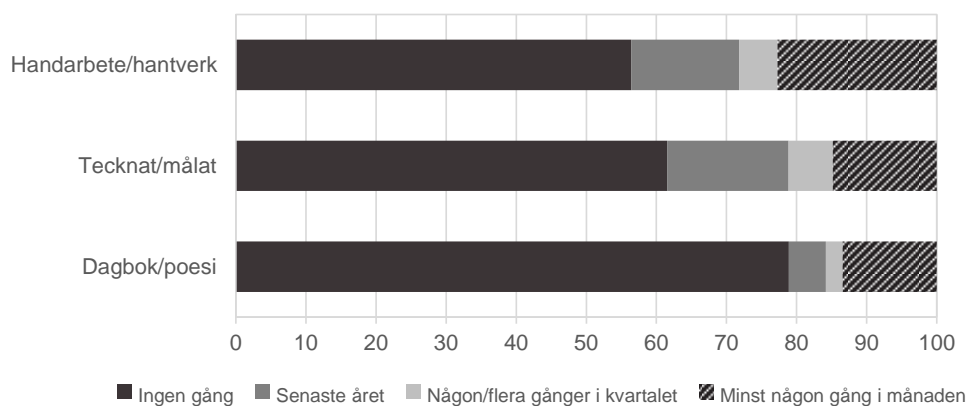
Figur 31. Eget skapande 2007–2022 (handarbete/hantverk, tecknat/målat, dagbok/poesi), andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2007–2022.

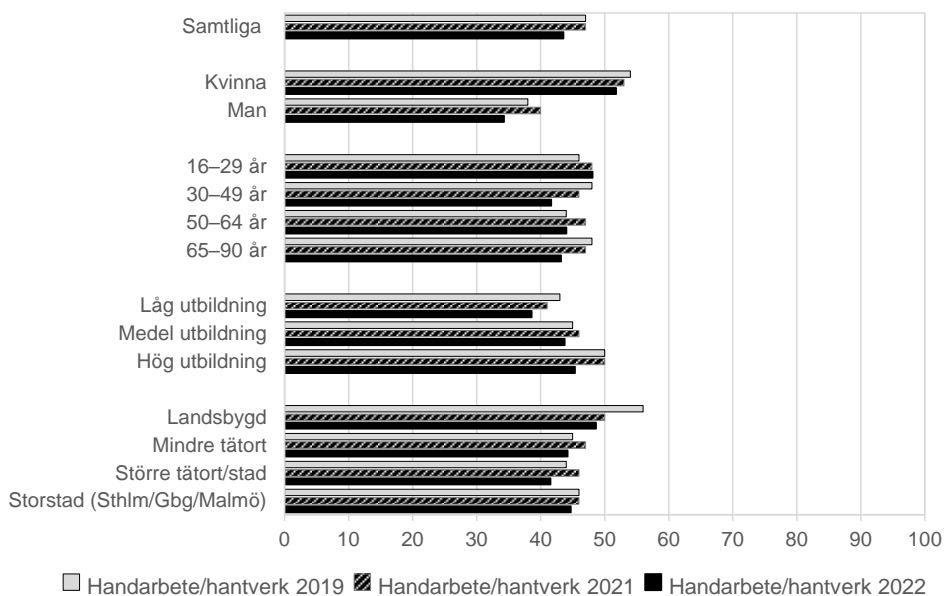
Kommentar: Resultaten avser andelen som ägnat sig åt eget skapande minst någon gång under de senaste 12 månaderna. Data saknas för 2013 och 2016 för tecknat/målat och skriva dagbok/poesi.

Figur 32. Eget skapande 2022 uppdelat på antal tillfällen (handarbete/hantverk, tecknat/målat, dagbok/poesi), andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

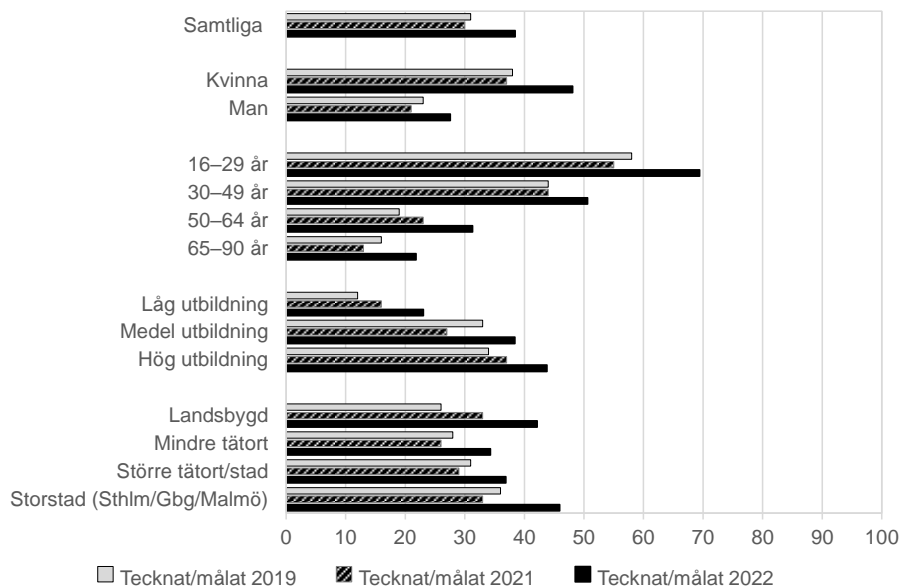
Figur 33. Sysslat med handarbete/hantverk 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildning, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser andelen som sysslat med handarbete/hantverk minst någon gång de senaste 12 månaderna.

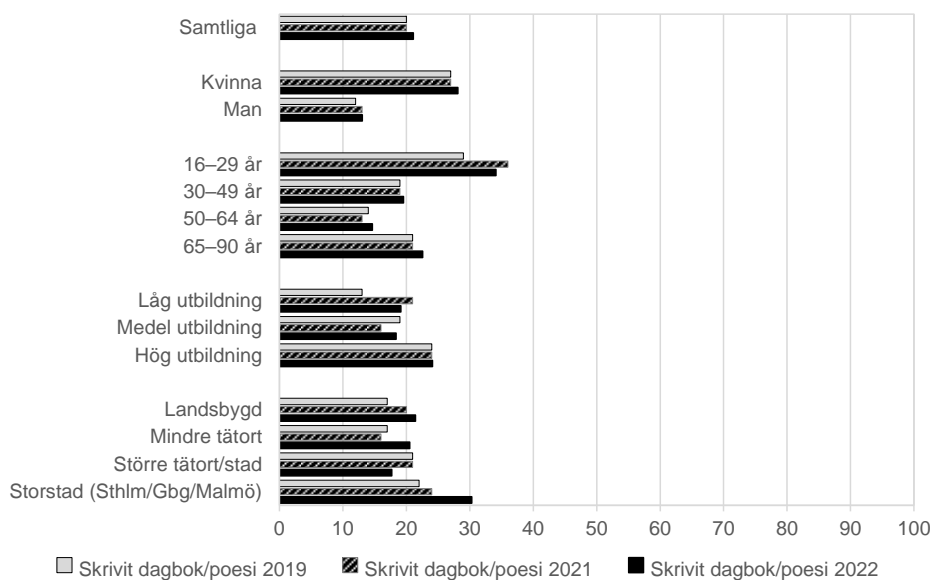
Figur 34. Tecknat/målat 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildning, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser andelen som tecknat/målat minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Figur 35. Skrivit dagbok/poesi 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildning, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser andelen som skrivit dagbok/poesi minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Eget utövande

Resultat i korthet

- 36 procent dansade 2022, och 14 procent dansade minst någon gång i månaden, vilket är en ökning jämfört med 2021 och ungefär lika stor andel som 2019 före pandemin.
- 21 procent spelade musikinstrument 2022, och 10 procent spelade minst någon gång i månaden, vilket är lika stor andel som 2021. Frågan ställdes inte i nuvarande utformning året före pandemin.
- 6 procent sjöng i kör 2022, och 3 procent sjöng minst någon gång i månaden, vilket är en ökning jämfört med 2021. Frågan ställdes inte i nuvarande utformning året före pandemin.
- 3 procent spelade teater eller deltog i lajv 2022, vilket är lika stor andel som 2021 och även 2019 före pandemin.
- 18 procent deltog i studiecirkel eller kursverksamhet 2022, och 8 procent deltog minst någon gång i månaden, vilket är en ungefär lika stor andel som 2021, men något lägre andel än 2019 före pandemin.
- 50 procent spelade dator-, mobil- eller tv-spel 2022, och 36 procent spelade minst någon gång i månaden, vilket är en ungefär lika stor andel som 2021. Frågan ställdes inte i nuvarande utformning före pandemin.

Fler dansade efter pandemin

Eget utövande var i stort sett oförändrat 2022 jämfört med 2021 och för de flesta aktiviteter är det små förändringar över tid. Under pandemin minskade andelen som dansat under det senaste året till 28 procent, men återgår 2022 till samma nivåer som före pandemin, 36 procent. Även andelen som sjungit i kör ökade från 4 procent under pandemin till 6 procent 2022 och motsvarar nästan andelen 2007 som var 7 procent. Det saknas dock jämförbara uppgifter mellan åren 2014 och 2020, eftersom frågan ställdes samlat för både sjungit i kör och spelat musikinstrument. Andelen som spelat musikinstrument är relativt stabil för de år frågan ställdes i SOM-undersökningarna och varierar mellan 19 procent 2007, 23 procent 2012 och 21 procent 2022.

För deltagande i studiecirkel/kurs kan en mer långsiktig negativ trend anas, där andelen minskat från runt 25–30 procentenheter under början av 2010-talet till under 20 procentenheter sedan 2017. Andelen var 18 procent 2022.

Vissa skillnader mellan kvinnor och män

Både kvinnor och män utövade kultur, men det var skillnader mellan könen för de olika kulturaktiviteterna. Det var vanligare att kvinnor dansade och deltog i studiecirkel, medan män i större utsträckning spelade musikinstrument.

Det fanns inga betydande skillnader för att ha spelat dator-, mobil- eller tv-spel, sjungit i kör eller att ha spelat teater/deltagit i lajv.

Unga utövade kultur i större utsträckning än äldre

Det var vanligare att yngre personer utövade de olika kulturaktiviteterna än äldre. För samtliga aktiviteter var andelen som utövat kultur högst i den yngsta åldersgruppen 16–29 år. Ju högre ålder, desto lägre andel som utövat kultur.

Skillnaderna mellan den yngsta och den äldsta åldersgruppen var störst för aktiviteterna spelat dator-, mobil- eller tv-spel, där 87 procent av personer under 30 år spelat under året, att jämföra med 25 procent av personer över 65 år. Skillnaderna var även stora mellan yngre och äldre för aktiviteterna dansat och spelat instrument.

Eget utövande var mindre vanligt bland lågutbildade

Högutbildade dansade, sjöng i kör, spelade musikinstrument samt deltog i studiecirklar i större utsträckning än personer med kortare utbildning. Återigen kan en förklaring vara att gruppen med låg utbildning i stor utsträckning består av personer över 65 år. Vid jämförelsen mellan de med medel och hög utbildning är skillnaderna betydligt mindre.

Små skillnader mellan stad och land

Det var inga betydande skillnader mellan stad och land för eget utövande 2022. Andelen storstadsbor som ägnade sig åt eget utövande var något större jämfört med invånare på landsbygden för aktiviteterna dansat, spelat instrument, spelat teater/deltagit i lajv och spelat dator-, mobil- eller tv-spel.

Tabell och diagram

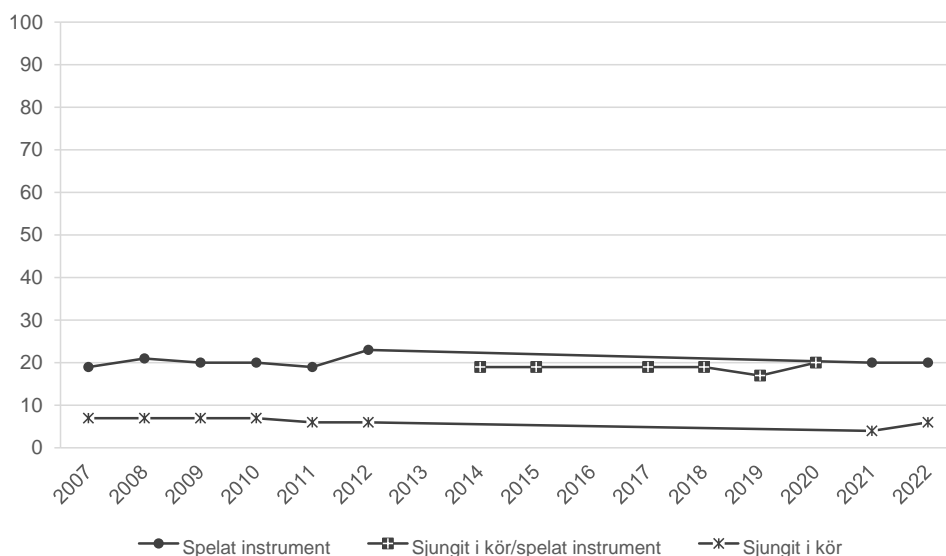
Tabell 10. Eget utövande 2019–2022 uppdelat på kön, ålder, utbildningsnivå, stad och land 2022, andel i procent

	Dansat	Sjungit i kör	Spelat instrument	Spelat teater/deltagit i lajv	Studiecirkel/kurser	Spelat dator-/mobil-/tv-spel
Samtliga 2019	37	saknas	saknas	2	21	saknas
Samtliga 2020	(36)	saknas	saknas	(3)	(19)	56
Samtliga 2021	28	4	20	(3)	16	51
Samtliga 2022	36	6	(21)	(3)	(18)	(50)
Kön						
Kvinna	44	(7)	17	(3)	21	(48)
Man	28	(5)	25	(3)	15	(52)
Ålder						
16–29 år	57	12	39	10	29	87
30–49 år	44	6	25	4	20	69
50–64 år	39	5	19	2	17	45
65–90 år	20	5	12	1	15	25
Utbildning						
Låg	22	(3)	10	(2)	10	33
Medel	35	(7)	19	(3)	16	53
Hög	42	(6)	27	(4)	24	53
Stad/land						
Landsbygd	32	(6)	21	3	(17)	43
Mindre tätort	32	(6)	20	1	(18)	49
Större tätort/stad	35	(5)	19	3	(18)	52
Storstad (Stockholm/Göteborg/Malmö)	48	(9)	28	7	(21)	54

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

Kommentar: Resultaten avser andelen som ägnat sig åt eget utövande minst någon gång de senaste 12 månaderna. Resultat inom parentes för ”Samtliga” innebär att skillnader jämfört med föregående år inte är signifikanta. Resultat inom parentes för bakgrundsvariabeln kön innebär att det inte finns några signifikanta skillnader mellan kvinnor och män. Resultat inom parentes för bakgrundsvariabeln utbildning innebär att det inte finns några signifikanta skillnader mellan tre utbildningsnivåer: låg, medel och hög. Resultat inom parentes för bakgrundsvariabeln stad och land innebär att det inte finns några signifikanta skillnader mellan landsbygd, tätort, stad och storstad. Signifikanstest för skillnader jämfört med föregående år har inte gjorts för år 2019.

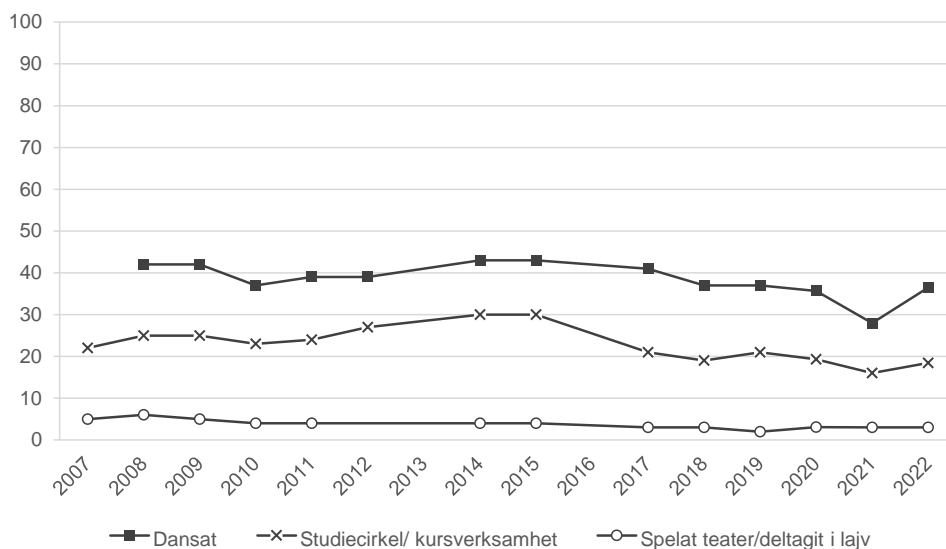
Figur 36. Sjungit i kör och spelat musikinstrument 2007–2022, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2007–2022.

Kommentar: Resultaten avser andelen som sjungit i kör och spelat musikinstrument minst någon gång de senaste 12 månaderna. Frågan ställdes separat för aktiviteterna sjungit i kör och spelat musikinstrument 2007–2012 samt 2021. Frågan ställdes samlat för aktiviteterna sjungit i kör och spelat musikinstrument 2014–2020. Data saknas för 2013 och 2016.

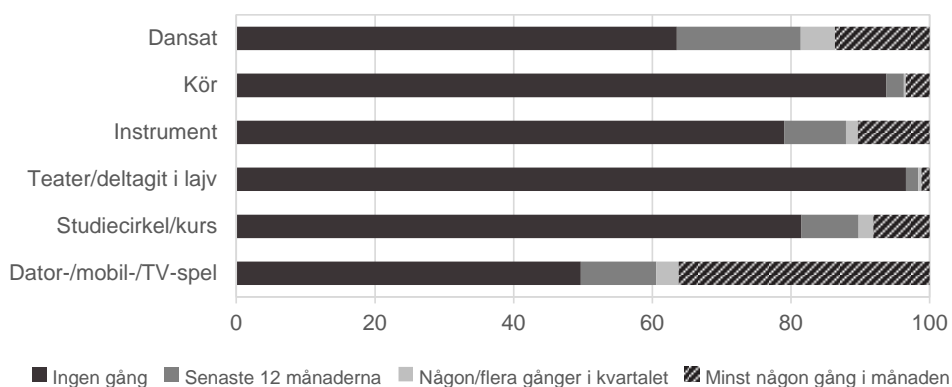
Figur 37. Dansat, spelat teater/deltagit i lajv och deltagit i studiecirkel/kurs 2007–2022, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2007–2022.

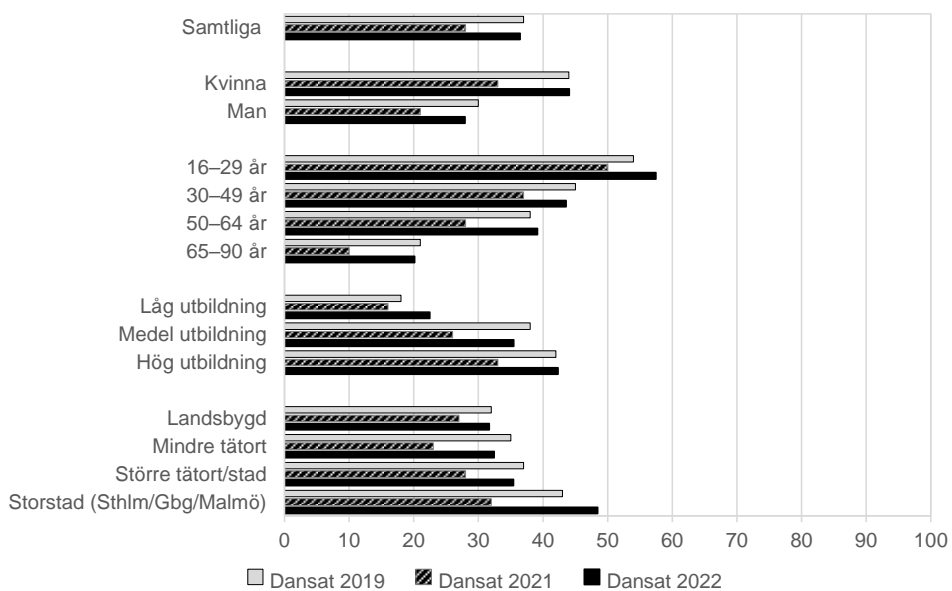
Kommentar: Resultaten avser andelen som dansat, spelat teater/deltagit i lajv och deltagit i studiecirkel/kursverksamhet minst någon gång de senaste 12 månaderna. Data saknas för 2013 och 2016.

Figur 38. Eget utövande 2022, uppdelat på antal tillfällen, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2021.

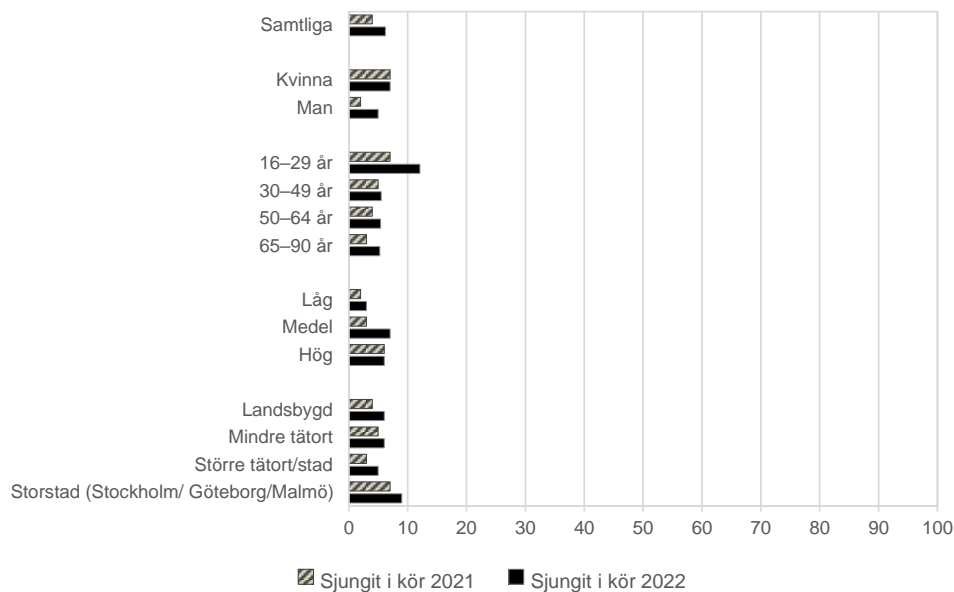
Figur 39. Dansat 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildning, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser andelen som dansat minst någon gång de senaste 12 månaderna.

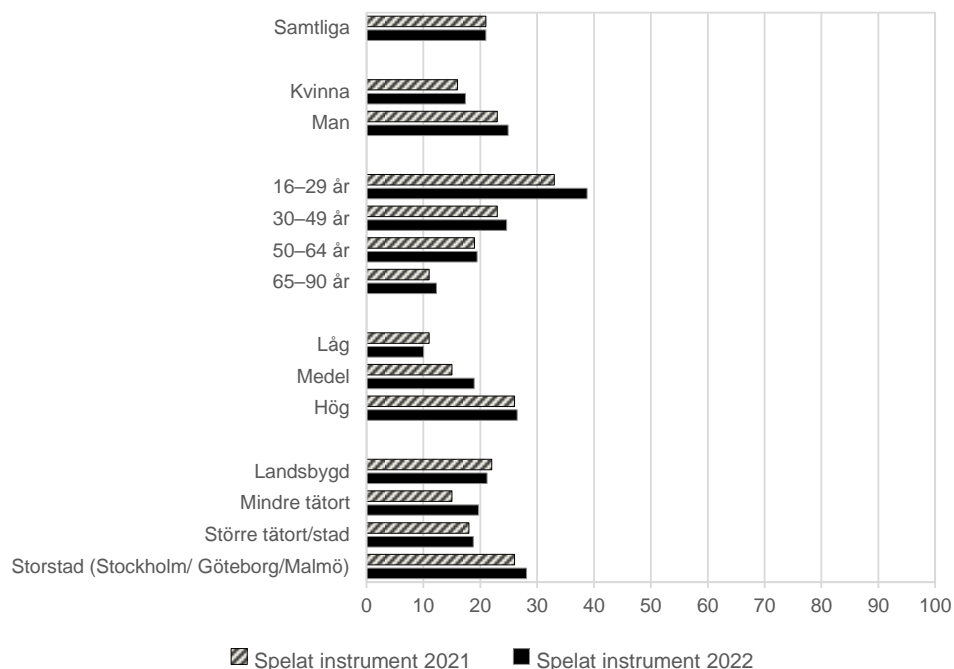
Figur 40. Sjungit i kör 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildning, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2021 och 2022. Frågan ställdes inte i nuvarande form 2019 och 2020.

Kommentar: Resultaten avser andelen som sjungit i kör minst någon gång de senaste 12 månaderna.

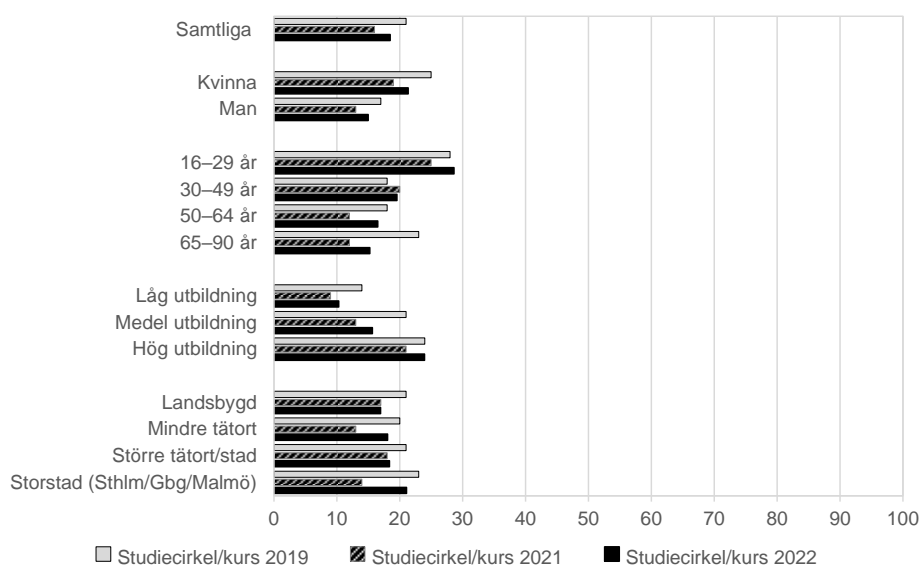
Figur 41. Spelat musikinstrument 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildning, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2021 och 2022. Frågan ställdes inte i nuvarande form 2019 och 2020.

Kommentar: Resultaten avser andelen som spelat musikinstrument minst någon gång de senaste 12 månaderna.

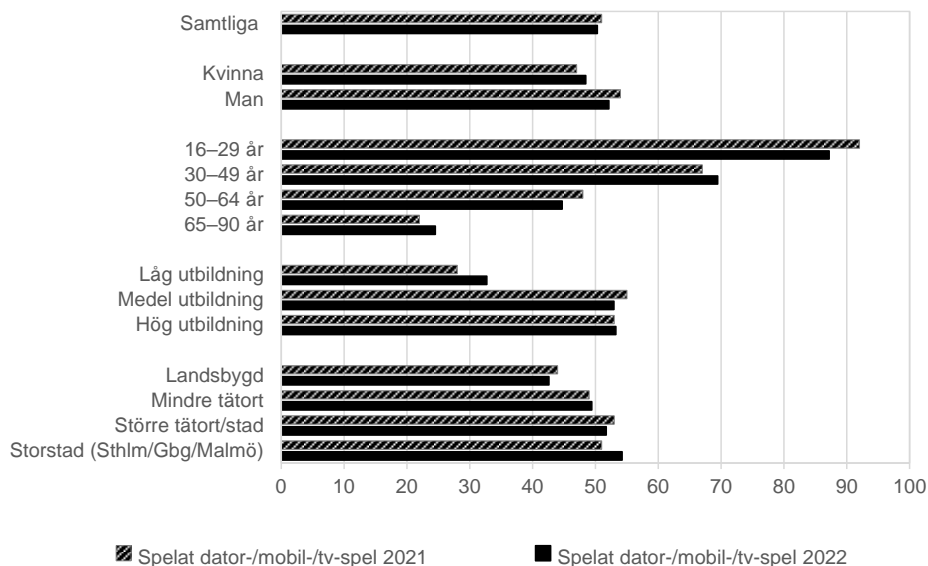
Figur 42. Deltagit i studiecirkel/kurs 2019, 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildning, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser andelen som deltagit i studiecirkel/kurs minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Figur 43. Spelat dator-/mobil-/tv-spel 2021 och 2022 uppdelat på kön, ålder, utbildning, stad och land, andel i procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser andelen som spelat dator-, mobil- eller tv-spel minst någon gång de senaste 12 månaderna. Det saknas jämförbara uppgifter från 2019, eftersom även mobilspel inkluderades i frågan från 2020.

Nöjd med deltagande

I detta avsnitt presenteras resultat från en fråga som ställdes i SOM-undersökningen 2022. Frågan mäter hur nöjda invånarna är med antalet besök på åtta olika platser med kulturutbud: bibliotek, bio, museum, konsert, konstutställning, teater, klassisk musik/opera och dansföreställning. Aktiviteterna är färre men snarlika de aktiviteter som presenterats tidigare i denna rapport. Undantaget är att gå på konsert som frångår formuleringen om rock-/popkonsert.

Stor variation mellan olika kulturaktiviteter

I tabell 11 presenteras utfallet på hela skalan och de svarande kan delas in i två grupper: de som har besökt och de som inte har besökt. I detta kapitel analyseras grupperna för sig. Drygt hälften av invånarna besökte bio och närmare hälften besökte bibliotek. Runt 45 procent besökte museum eller gick på konsert. 34 procent av de svarande hade besökt konstutställning och en fjärdedel gick på teater. 14 procent gick på föreställning med klassisk musik/opera och den minst vanliga besöksaktiviteten var dansföreställning, 11 procent. Grupperna besökare och icke-besökare är alltså olika stora för de olika aktiviteterna och det finns stor spridning i svaren.

Tabell 11. Nöjd med deltagande, 2022, procent

Kulturaktivitet	Har inte besökt och är nöjd med det	Har inte besökt, men skulle vilja besöka	Har besökt och är nöjd med antalet besök	Har besökt, men skulle vilja besöka fler gånger	Har besökt, men skulle vilja besökt färre gånger	Antal svar
Bibliotek	40	13	33	14	1	1 725
Bio	28	21	27	23	1	1 719
Dansföreställning	68	20	6	5	0	1 706
Museum	34	21	26	19	0	1 707
Klassisk musik/opera	62	24	6	7	1	1 706
Konsert	31	24	17	26	1	1 711
Konstutställning	49	18	20	13	1	1 713
Teater	46	29	11	14	0	1 705

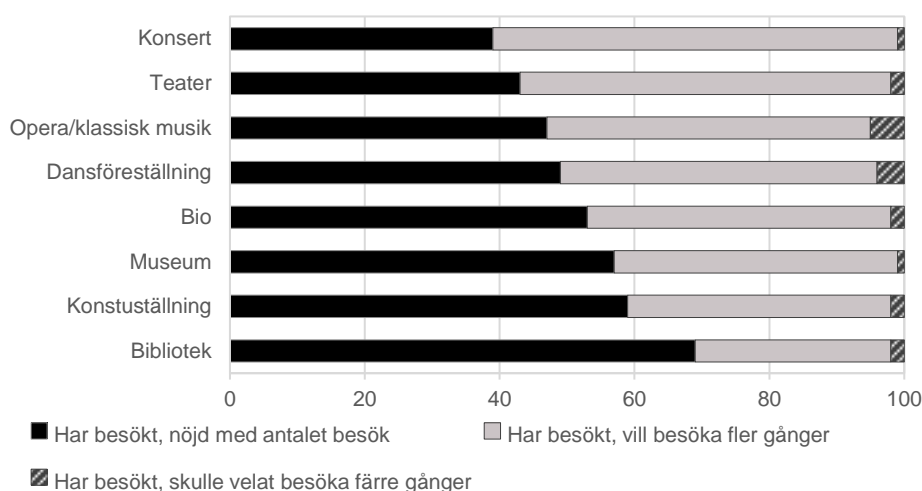
Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

De flesta som besökt är nöjda med antalet besök

I figur 44 presenteras resultaten för den grupp som svarat att de har besökt någon av kulturaktiviteterna. Besökarna delas sedan in i tre kategorier: de som är nöjda med antalet besök, de som vill besöka fler gånger och de som besökt men skulle velat besöka *färre gånger*. De allra flesta är nöjda med sina besök: den kategori som har besökt men velat besöka färre gånger utgör endast 1–5 procent av besökarna. De flesta ångrar alltså inte sina besök, oavsett kulturaktivitet.

Det finns däremot större skillnader mellan aktiviteterna sett till de som har besökt men velat besöka *fler gånger*. Konsertbesökarna hör till de som i störst utsträckning velat besöka fler gånger, följt av teaterbesökarna där en majoritet av besökarna velat besöka fler gånger. Mellan 40 och 48 procent av de som besökt opera/klassisk musik, dansföreställning, bio, museum eller konstutställning hade velat besöka fler gånger. Bibliotek ligger något lägre, där har runt en tredjedel velat besöka fler gånger. Omvänt kan konstateras att en majoritet av biblioteksbesökarna är nöjda med antalet besök och inte velat besöka fler gånger.

Figur 44. Andel besökare som är nöjda med antalet besök, vill besöka fler gånger eller färre gånger, 2022, procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

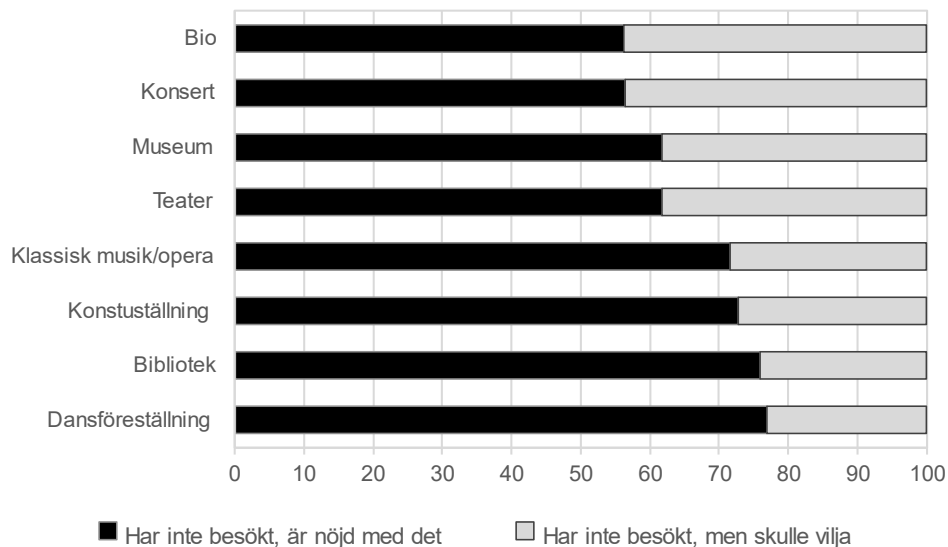
Många är nöjda med att inte ha besökt

I figur 45 redovisas utfallet för gruppen icke-besökare. Icke-besökarna delas in i två kategorier: de som inte har besökt och är *nöjda med det*, och de som inte har besökt men *skulle velat besöka*. Den sistnämnda gruppen utgörs således av potentiella besökare, som av olika anledningar avstått från besök.

De som inte besökt och är nöjda med det utgör en majoritet av gruppen icke-besökare för samtliga kulturaktiviteter. Störst andel nöjda icke-besökare finns för dansföreställning (77 procent), bibliotek (76 procent), konstutställning (73 procent) samt opera/klassisk konsert (72 procent).

Gått på bio och gått på konsert är de två aktiviteter som har lägst andel nöjda icke-besökare. Här svarar i stället 44 procent av de som varken gått på bio eller konsert att de skulle velat göra det.

Figur 45. Andel icke besökare som är nöjda med att inte ha besökt och andelen icke-besökare som skulle vilja besöka kulturutbud, 2022, procent

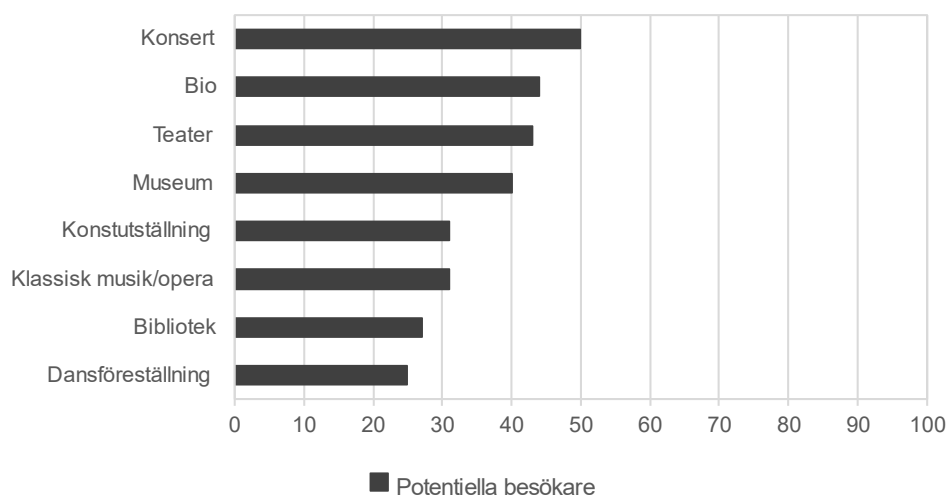

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

Mellan 25 och 50 procent av invånarna är potentiella besökare

Om vi återigen betraktar hela skalan (tabell 11) och samtliga svarande kan det konstateras att gruppen *potentiella besökare* består av de som inte besökt *men skulle velat besöka* och de som har besökt och *velat besöka fler gånger*. Figur 46 visar andelen potentiella besökare bland de svarande för respektive kulturaktivitet. Störst andel potentiella besökare finns vad gäller konsert, bio, teater och museum där gruppen utgör över 40 procent av invånarna. För konstutställning, klassisk musik/opera, bibliotek och dansföreställning är andelen potentiella besökare mellan 20 och 30 procent. Det är alltså en betydande andel bland såväl besökare som icke-besökare som velat besöka eller besöka ännu fler gånger.

Figur 46. Andel potentiella besökare per kulturaktivitet, 2022, procent

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

Slutsatser och diskussion

Förändrade kulturvanor under pandemin

Resultaten visar att invånarnas kulturvanor kännetecknas av stabilitet fram till året före pandemin. De tidsserier som finns för de olika kulturaktiviteterna varierar i längd. För de flesta kulturaktiviteterna omfattar tidsserierna ungefär 15 år, men för fyra kulturaktiviteter finns data från 1989 och för ytterligare två kulturaktiviteter från 1999.

Det är tydligt att rekommendationer om social distansering och restriktioner med maxantal för publik och besök under pandemin påverkade invånarnas kulturaktiviteter. Kulturutbudet nyttjades i betydligt mindre omfattning, medan eget skapande ökade 2020, men återgår sedan till samma nivåer som före pandemin. Under 2022 ökade nära samtliga besöksaktiviteter igen. Flera besöksaktiviteter når upp till samma nivåer som före pandemin, dock inte alla. Referensperioden för SOM-undersökningen omfattar dock även tidsrymd med restriktioner och rekommendationer och återhämtningen efter pandemin kan underskattas. Det återstår att se om, och i så fall hur, pandemin har mer långsiktiga effekter på invånarnas kulturvanor.

Tabell 12 ger en överblick över de 27 kulturaktiviteterna som återfinns i den nationella SOM-undersökningen för 2019, 2021 och 2022. Av tabellen framgår om andelen ökat, minskat eller är oförändrad 2022 jämfört med 2021 (under pandemin) och 2019 (före pandemin).

Lyssnat på musik, sett på film och läst bok är de vanligaste kulturaktiviteterna

Kulturaktiviteter som man kan göra hemma var vanligare än att besöka olika former av kulturutbud före, under och efter pandemin, men skillnaderna förstärktes under pandemin. Den vanligaste kulturaktiviteten 2022 var att lyssna på musik, vilket 95 procent gjort minst någon gång under det senaste året, följt av att se på film (90 procent) och läsa bok (78 procent). Det är små förändringar över tid för att lyssna på musik och se på film. När det gäller att läsa böcker, minskade andelen 2022 jämfört med före pandemin, medan att lyssna på böcker ökade under pandemin – andelen var 43 procent 2022.

Dansat och sjungit i kör ökar

Andelen invånare som ägnat sig åt eget skapande och utövande är i stort oförändrad före och efter pandemin. Detta gäller framför allt kulturaktiviteter som vi kan göra själva hemma, exempelvis syssla med handarbete eller hantverk, som 44 procent gjorde under 2022, skriva dagbok eller poesi (21 procent), spela instrument (21 procent) och spela dator-, mobil- eller tv-spel (50 procent).

Däremot ökade andelen som dansat till 36 procent 2022, och även sjungit i kör ökade till 6 procent samma år. Båda dessa aktiviteter påverkades av restriktioner och rekommendationer om social distansering under pandemin.

Besöksaktiviteter ökar efter pandemin

Samtliga former av kulturutbud som man kan besöka minskade i omfattning under pandemin, men ökade igen 2022. 62 procent besökte historisk sevärdhet eller byggnad 2022, 55 procent gick på bio och 54 procent besökte bibliotek. Andelen invånare som gått på rock- eller popkonsert var 40 procent 2022, vilket är en ökning jämfört med före pandemin. Även att besöka museer, utställningar, bio och teater ökade 2022, men andelen är lägre jämfört med före pandemin.

Tabell 12. 27 kulturaktiviteter 2019, 2021 och 2022, andel i procent

Kulturaktiviteter	2019	2021	2022	Ökat/minskat /oförändrat 2021–2022	Ökat/minskat/ oförändrat 2019–2022
Museum, natur- och kulturarv					
Museum	55	32	50	Ökat	Minskat
Hemslöjdsmarknad/utställning	38	25	(28)	Oförändrat	Minskat
Konstutställning	40	25	37	Ökat	Oförändrat
Historisk sevärdhet/byggnad	63	50	62	Ökat	Oförändrat
Fornminne	44	39	45	Ökat	Oförändrat
Naturreservat	63	(61)	66	Ökat	Ökat
Bibliotek och arkiv					
Bibliotek	55	40	54	Ökat	Oförändrat
Arkiv	Saknas	(5)	(7)	Oförändrat	Ingen data för 2019
Bio, föreställningar, konserter					
Bio	68	29	55	Ökat	Minskat
Teater	38	11	34	Ökat	Minskat
Dansföreställning	10	4	13	Ökat	Ökat
Rock-/popkonsert	36	9	40	Ökat	Ökat
Klassisk musik/opera	18	5	18	Ökat	Oförändrat
Musik och film					
Lyssnat på musik	97	(95)	(95)	Oförändrat	Oförändrat
Sett på digitala föreställningar/konserter	Saknas	30	(27)	Oförändrat	Ingen data för 2019
Sett på film	92	(91)	(90)	Oförändrat	Minskat
Läst och lyssnat på böcker					
Läst bok	82	(80)	(78)	Oförändrat	Minskat
Lyssnat på bok	36	40	(43)	Oförändrat	Ökat
Eget skapande					
Handarbete/hantverk	47	47	(44)	Oförändrat	Oförändrat
Tecknat/målat	31	30	38	Ökat	Ökat
Dagbok/poesi	20	(20)	(21)	Oförändrat	Oförändrat
Eget utövande					
Dansat	37	28	36	Ökat	Oförändrat
Sjungit i kör	Saknas	4	6	Ökat	Ingen data för 2019
Spelat instrument	Saknas	20	(21)	Oförändrat	Ingen data för 2019
Spelat teater/deltagit i lajv	2	(3)	(3)	Oförändrat	Oförändrat
Studiecirkel/kurs	21	16	(18)	Oförändrat	Oförändrat
Dator-/mobil-/tv-spel	Saknas	51	(50)	Oförändrat	Ingen data för 2019

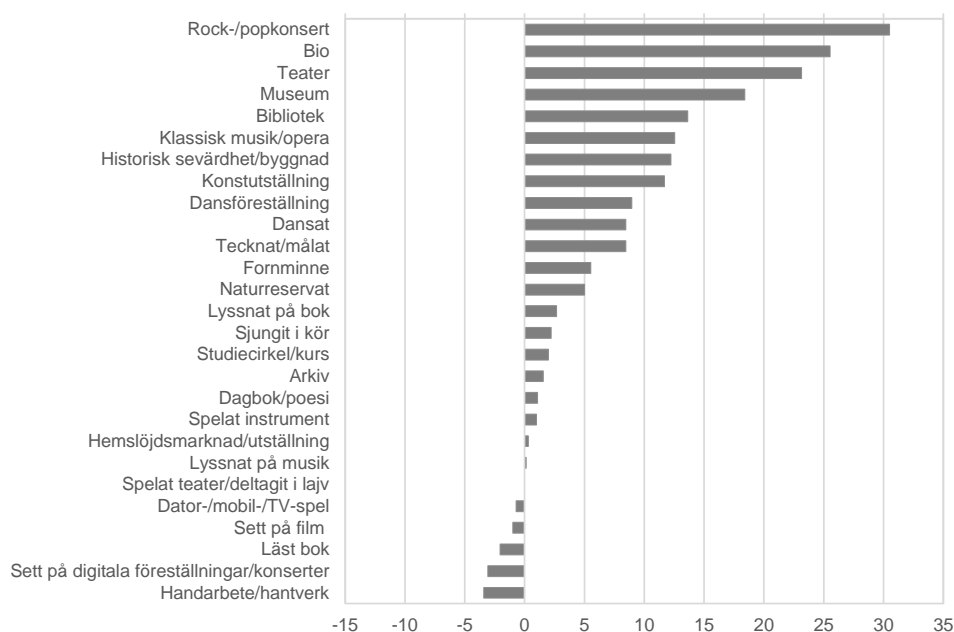
Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019, 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser andelen som utövat kulturaktiviteter minst någon gång de senaste 12 månaderna. Resultat inom parentes innebär att skillnader mellan åren inte är signifikanta jämfört med föregående år.

Gå på konsert, bio och teater ökar mest efter pandemin

I figur 47 visas förändringarna i procentenheter mellan 2021 och 2022 för 27 kulturaktiviteter. Nära samtliga besöksaktiviteter ökade igen efter pandemin och mest ökade andelen invånare som gått på rock- eller popkonsert, bio, teater och museum. Flera kulturaktiviteter var oförändrade, invånarna lyssnade på musik, såg på film, läste och lyssnade på bok samt ägnade sig åt eget skapande ungefär lika mycket 2022 som under pandemin. När det gäller eget utövande ökade andelen invånare som dansat och sjungit i kör, medan andelen som spelat instrument, teater, dator-, mobil- eller tv-spel var oförändrad.

Figur 47. Förändring för 27 kulturaktiviteter 2022 jämfört med 2021, procentenheter.

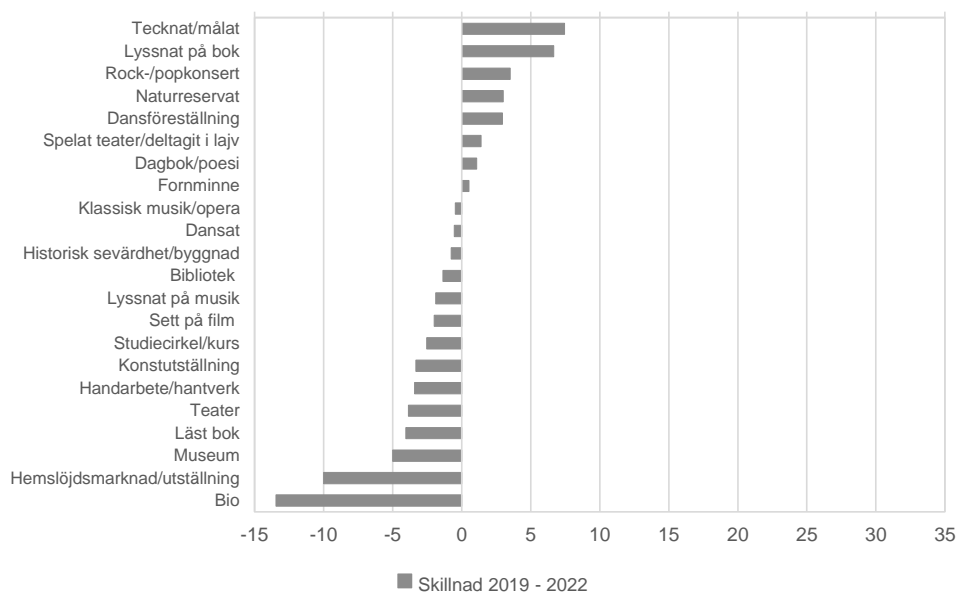

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2021 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser förändring i andelen som ägnat sig åt kulturaktiviteter minst någon gång de senaste 12 månaderna.

I figur 48 visas förändringarna i procentenheter mellan 2019 och 2022 för de 22 kulturaktiviteter som ingick i SOM-undersökningarna dessa båda år. Som tidigare nämnts omfattar referensperioden för undersökningen 2022 även tidsrymd med restriktioner och rekommendationer och återhämtningen efter pandemin underskattas. Fem kulturaktiviteter ökar 2022 jämfört med före pandemin: tecknat eller målat, lyssnat på ljudböcker, besökt naturreservat, gått på rock- eller popkonsert och dansföreställningar. Sex kulturaktiviteter har inte återgått till samma nivåer som före pandemin, bland annat gäller det besöksaktiviteterna gått på bio och teater, besökt museum och utställningar och läst böcker. För övriga kulturaktiviteter är det små eller inga förändringar före och efter pandemin.

Figur 48. Förändring för 22 kulturaktiviteter 2022 jämfört med 2019

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2019 och 2022.

Kommentar: Resultaten avser förändring i andelen som ägnat sig kulturaktiviteter minst någon gång de senaste 12 månaderna.

Kvinnors och mäns kulturvanor

Kvinnor ägnade sig i större utsträckning än män åt kultur; av tabell 13 framgår att 14 av de 27 kulturaktiviteterna var vanligast bland kvinnor och 2 var vanligast bland män 2022. För återstående 11 kulturaktiviteter var det inga skillnader mellan kvinnor och män.

Det var vanligare att kvinnor tog del av kulturutbudet än män, exempelvis museer, utställningar, bio, teater- och dansföreställningar. Både kvinnor och män besökte historiska sevärdheter eller byggnader, arkiv och konserter i lika stor utsträckning. Den enda besöksaktivitet som män ägnade sig åt i större utsträckning än kvinnor var att besöka fornminnen.

Kvinnor ägnade sig i större utsträckning än män åt eget skapande, eller läste och lyssnade på böcker. När det gäller eget utövande, var det vanligast att kvinnor dansade och deltog i studiecirkel eller kurser, medan män i större utsträckning spelade instrument. Både kvinnor och män sjöng i kör och spelade teater samt dator-, mobil- eller tv-spel i lika stor utsträckning.

Av resultaten i Kulturanalys rapport om breddat deltagande i kulturlivet framgår att skillnaderna mellan kvinnor och män inte förändrats över tid för flertalet kulturaktiviteter (Myndigheten för kulturanalys 2023, s. 77).

Tabell 13. Besökt, skapat eller utövat kulturaktiviteter under de senaste 12 månaderna 2022, vanligast bland kvinnor, män eller ingen skillnad

Kulturaktiviteter	Vanligast bland kvinnor, män eller ingen skillnad 2022	Andel kvinnor 2022	Andel män 2022
Museum, natur- och kulturarv			
Museum	Kvinnor	53	47
Hemslöjdsmarknad/utställning	Kvinnor	32	22
Konstutställning	Kvinnor	39	34
Historisk sevärdhet/byggnad	Ingen skillnad	62	63
Fornminne	Män	42	47
Naturresevat	Ingen skillnad	66	65
Bibliotek och arkiv			
Bibliotek	Kvinnor	58	49
Arkiv	Ingen skillnad	6	7
Bio, föreställningar, konserter			
Bio	Kvinnor	57	51
Teater	Kvinnor	39	28
Dansföreställning	Kvinnor	15	10
Rock-/popkonsert	Ingen skillnad	39	40
Klassisk musik/opera	Ingen skillnad	19	16
Musik och film			
Lyssnat på musik	Ingen skillnad	96	94
Sett på digitala föreställningar/konserter	Ingen skillnad	26	28
Sett på film	Ingen skillnad	90	90
Läst och lyssnat på böcker			
Läst bok	Kvinnor	85	71
Lyssnat på bok	Kvinnor	48	36
Eget skapande			
Handarbete/hantverk	Kvinnor	52	34
Tecknat/målat	Kvinnor	48	28
Dagbok/poesi	Kvinnor	28	13
Eget utövande			
Dansat	Kvinnor	44	28
Sjungit i kör	Ingen skillnad	7	5
Spelat instrument	Män	17	25
Spelat teater/deltagit i lajv	Ingen skillnad	3	3
Studiecirkel/kurs	Kvinnor	21	15
Dator-/mobil-/tv-spel	Ingen skillnad	48	52

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

Kommentar: Tabellen visar om det var vanligast bland kvinnor, män eller inga skillnader mellan könen att ägna sig åt de olika kulturaktiviteterna någon gång under de senaste 12 månaderna 2022.

Kultur engagerar alla åldrar

Resultaten är blandade avseende åldersskillnader. Inga skillnader mellan åldersgrupper kan urskiljas för sex kulturaktiviteter, däribland besöksaktiviteterna att gå på utställningar och föreställningar. Att lyssna på musik och se på film var också åldersövergripande, med undantag för personer äldre än 65 år som gjorde detta i mindre utsträckning.

När det gäller natur- och kulturarv var museibesök vanligast i de båda yngsta åldersgrupperna 16–29 år och 30–49 år. Att besöka historisk sevärdhet eller byggnad samt naturreservat var vanligast i åldersgruppen 30–49 år, medan personer i åldersgruppen 50–64 år besökte fornminnen i större utsträckning än övriga åldersgrupper. Både yngre och äldre gick på konsert med klassisk musik, medan rock- eller popkonserter var vanligast i åldersgrupperna 30–49 år och 50–64 år.

Den yngsta åldersgruppen 16–29 år förefaller vara mest kulturaktiv när det gäller eget skapande och utövande, gå på bio och besöka bibliotek. Lyssnat på bok var vanligast i de båda yngsta åldersgrupperna, medan äldre personer över 65 år lyssnade på bok i betydligt mindre utsträckning, och skillnaderna ökar. Äldre personer läste mer regelbundet än yngre, men andelen som inte läst någon bok det senaste året var högre för personer äldre än 50 år än för yngre.

Av resultaten i Kulturanalys rapport om breddat deltagande i kulturlivet framgår att åldersskillnaderna för flertalet kulturaktiviteter inte förändrats nämnvärt över tid, med undantag av rock- eller popkonsert, där skillnaderna minskar (Myndigheten för kulturanalys, 2023, s. 79).

Tabell 14. Besökt, skapat eller utövat kulturaktiviteter 2022, vanligast i olika åldersgrupper

Kulturaktiviteter	Vanligast i följande åldersgrupper 2022
Museum, natur- och kulturarv	
Museum	16–29 år och 30–49 år
Hemslöjdsmarknad/utställning	Inga skillnader
Konstutställning	Inga skillnader
Historisk sevärdhet/byggnad	30–49 år
Fornminne	50–64 år
Naturresevat	30–49 år
Bibliotek och arkiv	
Bibliotek	16–29 år
Arkiv	Inga skillnader
Bio, föreställningar och konserter	
Bio	16–29 år
Teater	Inga skillnader
Dansföreställning	Inga skillnader
Rock-/popkonsert	30–49 år, 50–64 år
Klassisk musik/opera	16–29 år, 50–64 år, 65–85
Lyssnat på musik och sett på film	16–29 år, 30–49 år, 50–64 år
Läst och lyssnat på böcker	16–29 år, 30–49 år
Eget skapande (3 skapande aktiviteter)	16–29 år (inga skillnader för handarbete/hantverk)
Eget utövande (6 utövande aktiviteter)	16–29 år

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

Kommentar: Tabellen visar i vilken eller vilka åldersgrupper det var vanligast att ägna sig åt de olika kulturaktiviteterna någon gång under de senaste 12 månaderna.

Utbildningsnivå har betydelse för kulturellt deltagande

Kulturanalys har tidigare konstaterat att utbildning är den del av socioekonomisk status som har störst effekt på kulturellt deltagande (Myndigheten för kulturanalys, 2017, s. 43). Resultaten i denna rapport visar att de flesta kulturaktiviteter var vanligare bland högutbildade än bland personer med kortare utbildning. För vissa kulturaktiviteter är skillnaderna större, medan de är mindre för andra. För fyra kulturaktiviteter finns inga skillnader: gå på dansföreställning, syssla med handarbete eller hantverk, sjunga i kör och spela dator-, mobil- eller tv-spel. Kulturanalys har tidigare konstaterat att skillnaderna mellan utbildningsnivåer varken ökar eller minskar över tid, men att sambandet behöver undersökas ytterligare och även behöver ta hänsyn till utbildningens längd och inriktning (Myndigheten för kulturanalys, 2023, s. 87).

Tabell 15. Besökt, skapat eller utövat kulturaktiviteter, andel i procent med hög och låg utbildning 2022

Kulturaktiviteter	Vanligast bland personer med hög, medel och låg utbildning 2022	Andel med hög utbildning 2022	Andel med låg utbildning 2022
Museum, natur- och kulturarv			
Museum	Hög	43	11
Hemslöjdsmarknad/utställning	Hög	32	25
Konstutställning	Hög	50	17
Historisk sevärdhet/byggnad	Hög	76	31
Fornminne	Hög	53	26
Naturreservat	Hög	76	43
Bibliotek och arkiv			
Bibliotek	Hög	66	32
Arkiv	Hög	9	3
Bio, föreställningar och konserter			
Bio	Hög	63	33
Teater	Hög	44	20
Dansföreställning	Inga skillnader	14	14
Rock-/popkonsert	Hög	46	18
Klassisk musik/opera	Hög	24	8
Musik och film			
Lyssnat på musik	Hög	98	84
Sett på digitala föreställningar/konserter	Hög	32	17
Sett på film	Hög	95	71
Läst och lyssnat på bok			
Läst bok	Hög	90	54
Lyssnat på bok	Hög	52	19
Eget skapande			
Handarbete/hantverk	Inga skillnader	45	39
Tecknat/målat	Hög	44	23
Dagbok/poesi	Hög	24	19
Eget utövande			
Dansat	Hög	42	22
Kör/instrument			
Sjungit i kör	Inga skillnader	7	3
Spelat instrument	Hög	27	10
Teater/lajv	Hög	24	10
Studiecirkel/kurs	Hög, Medel	53	33
Dator-/mobil-/tv-spel	Inga skillnader	4	2

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

Kommentar: Tabellen visar om det var vanligast för personer med hög, medel eller låg utbildning att ägna sig åt de olika kulturaktiviteterna någon gång under de senaste 12 månaderna 2022 eller om inga skillnader kan noteras mellan utbildningsnivåerna. Vidare visar tabellen andel i procent bland personer med hög och låg utbildning som ägnat sig åt de olika kulturaktiviteterna någon gång under de senaste 12 månaderna 2022.

Skillnader mellan stad och land består

Det är tydliga skillnader mellan stad och land i fråga om invånarnas kulturvanor, där storstadsbor generellt var mer kulturellt aktiva än invånare i tätorter och på landsbygden. Några undantag är att det var vanligare att invånare på landsbygden besökte hemslöjdsmarknader samt fornminnen i större utsträckning än stadsbor. Det fanns vidare inga skillnader mellan stad och land för sex kulturaktiviteter: gått till bibliotek, lyssnat på musik, sett på film, sysslat med handarbete eller hantverk, sjungit i kör och deltagit i studiecirkel eller annan kursverksamhet.

Tabell 16. Besökt, skapat eller utövat kulturaktiviteter 2022, vanligast i storstad, tätort eller landsbygd

Kulturaktiviteter	Vanligast i storstad, tätort eller landsbygd 2022
Museum, natur- och kulturarv	
Museum	Storstad
Hemslöjdsmarknad/utställning	Landsbygd
Konstutställning	Storstad
Historisk sevärdhet/byggnad	Storstad
Fornminne	Landsbygd
Naturreservat	Storstad
Bibliotek och arkiv	
Bibliotek	Inga skillnader
Arkiv	Storstad
Bio, föreställningar och konserter	
Bio	Storstad
Teater	Storstad
Balet/dansföreställning	Storstad
Rock-/popkonsert	Storstad
Klassisk musik/opera	Storstad
Musik och film	
Lyssnat på musik	Inga skillnader
Sett på digitala föreställningar/konserter	Storstad
Sett på film	Inga skillnader
Läst och lyssnat på böcker	
Eget skapande	
Handarbete/hantverk	Inga skillnader
Tecknat/målat	Storstad
Dagbok/poesi	Storstad
Eget utövande	
Dansat	Storstad
Sjungit i kör	Inga skillnader
Spelat instrument	Storstad
Spelat teater/deltagit i lajv	Storstad
Studiecirkel/kurs	Inga skillnader
Dator-/mobil-/tv-spel	Storstad

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2022.

Kommentar: Tabellen visar om det var vanligast bland invånare i storstad, tätort eller landsbygd att ägna sig åt de olika kulturaktiviteterna någon gång de senaste 12 månaderna.

Referenser

Myndigheten för kulturanalys (2023). *Att bredda deltagandet i kulturlivet: Hinder och möjligheter*. Rapport 2023:2. Göteborg: Myndigheten för kulturanalys.

Myndigheten för kulturanalys (2017). *Kulturvanor: Socioekonomiska analyser och tidstrender*. Kulturfakta 2017:2. Stockholm: Myndigheten för kulturanalys.

SOM-institutet (2023a). *Den nationella SOM-undersökningen 2022: En metodöversikt*. SOM-rapport nr 2024:4. SOM-institutet vid Göteborgs universitet.

SOM-institutet (2023b). *Frågeformulär och kodböcker*. Tillgänglig: <https://www.gu.se/sites/default/files/2023-03/Riks-6%202022.pdf> (Hämtad 2023-06-14).

SOM-institutet (2023c). *Kulturvanor i Sverige 1987–2022*. SOM-rapport nr 2023:26. SOM-institutet vid Göteborgs universitet.

www.kulturanalys.se